

PRENUMERATA

Kurjera Warszawskiego
wraz z dodatkiem porannym:
W Warszawie: rocznie
rs. 9, półrocznie rs. 4 kop. 50,
kwartalnie rs. 2 kop. 25, miesię-
cznie kop. 75.
Za odnośnienie do domu dopłaca
się miesięcznie kop. 5.
**Na prowincji i w Cesar-
stwie:** rocznie rs. 12, półrocznie
rs. 6, kwartalnie rs. 3, miesię-
cznie rs. 1.
Za granicą: miesięcznie
rs. 1 kop. 50.
Numer pojedynczy bez doda-
tku kop. 5; dodatek poranny
kop. 3.

KURIER WARSZAWSKI.

wychodzi w dni powszednie wieczorem, w niedziele i święta zrana, a nadto wychodzi
stałe w dni powszednie, z wyjątkiem dni poświęconych, dodatki poranne.

ROK SIEDMDZIESIĄTY DRUGI.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor *Kurjera Warszawskiego* codziennie od godziny 8-jej rano do 8-jej
wieczorem, w niedziele i święta od godziny 10-jej rano do 1-jej po południu.

**Redakcja, Administracja i Drukarnia: Plac Teatralny nr. 9. — Telefon Redakcji 268. — Telefon Administr. 517.
W Łodzi kantor własny, Piotrkowska 7281, telefonu nr. 313.**

OGŁOSZENIA

Reklamy: za jeden wiersz
garmentowy albo jego miejsce
pierwszy raz 25 kop., każdy na-
stępny raz kop. 20.
Nekrologia: za wiersz 15 kop.
Zwyczajne ogłoszenia: za
jeden wiersz petitowy albo jego
miejsce pierwszy raz 10 kop.,
każdy następny raz 8 kop.
Małe ogłoszenia za jeden wy-
raz po 2 kop. każdy raz, ogłosze-
nie minimum 20 kop.
Nadesłane za jeden wiersz
garmentowy rs. 1.
Ogłoszenia do *Kurjera* przy-
jmuje także Biuro Rajchmana i
Freudlera, ulica Senatorska.

— Jutro, w środę, d. 9-go marca, jako w Wysoce uro-
czystym Dniu Urodzin Jego Cesarskiej Mości Najja-
śniejszego Pana Aleksandra Aleksandrowicza, w So-
borze prawosławnym odprawione zostanie nabożeń-
stwo, które rozpocznie się o godzinie 10-jej zrana.
Tegoż dnia odbędą się nabożeństwa w świątyniach
wszystkich wyznań.

(Warsz. Dniem.)

— W dniu jutrzejszym w kaplicy Matki Bożej Cze-
stochowskiej w kościele św. Ducha (po-paulińskim), o go-
dzinie 9-jej zrana, odprawiona zostanie ku Jej czci uroczy-
sta wotywa.

PRZEGLĄD POLITYCZNY.

Analogia praw natury z prawami ruchu historycz-
nego stwierdza się z każdym dniem, z każdym prze-
jawem życia na ruchliwej niwie politycznej. Teoria
przyptywu i odpływu morza symbolizuje może naj-
wyraźniej te luzujące się fazy akcji i reakcji w roz-
woju chwili bieżącej, fazy burzliwego fermentu i le-
niwego zastoju.

Po silnych wzruszeniach, wywołanych przesile-
niem we Francji i ekscentryczną w swej namaszczo-
nej patryarchalności mową cesarza Wilhelma II-go,
nastąpiła krótka reakcja jałowej sennosci; zmęczone
skrzydła polityków na chwilę bezwładnie opadły,
makiem posypano wytężone blaknięciem się po niepe-
wnych widnokręgach przyszłości oczy.

Po treściwych czynach weszła w swe prawa ich
krytyczna analiza i ta snuje się bez przerwy. We
Francji ciągle jeszcze wynik pierwszego głosowania
izby nad rezolucją, wyrażającą wiarę w politykę no-
wego gabinetu, zaostreżyła bystrość i swadę polemiczną
publistów, którzy wedle swego stronniczego wi-
dzenia rzeczy usiłują z głosowania tego wysnuć pro-
roctwo, orzekające o długowieczności ministerjum

senatora Loubeta. Powtarzają sobie z ust do ust
żartobliwy okrzyk monarchicznego *Gaulois*: „Wię-
kszość wczorajsza była zapiękną, ażeby mogła być
trwała!”

I istotnie, jeżeli zważymy, że w tej większości
pomieścili się monarchiści nieprzyjemni i przyje-
dani dla rzeczypospolitej, oportuniści, bulanżyści i
nawet garstka radykalistów; jeżeli stwierdzimy, że
w cyfrze mniejszości znaleźli się oprócz radykalistów
także członkowie lewego centrum, to zaiste powtó-
rzyć można wobec tej marmolady parlamentarnej:
„Nie—większość ta była za piękną!” W sporym też
poczcie dzienników paryżskich niema w gruncie rze-
czy ani jednego, któryby ocenił bez przymieszki gry-
zącego sarkazmu deklarację Loubeta i sam jego ga-
binet, przyjęty owacyjnie przez—bulanżystów, biją-
cych oklaski mężom, którzy obalili Constansa.

Nie braknie wszelako organów daleko poważniej-
szych od prasy bulanżystowskiej, które to wytra-
cenie Constansa uważają za grzech kapitalny nie sa-
megoż Loubeta, który znalazł w tej mierze grunt
już przygotowany, ale tych, którzy całemu przesile-
niu ministerjalnemu nadali taki obrót, że na wyrzu-
ceniu Constansa skończyć się musiało. Dzienniki te
z zapalecznością dotąd niepraktykowaną napastują
prezydenta Carnota i wszechwładnego jego doradcę i
zausznika, jen. Brugère, który ma grać rolę Egerji po-
litycznej w pałacu elizejskim. Napróżno z łona Eli-
zeum rzucono insynuację, że Constans rości stopnio-
wo w nowego Boulanger; napróżno organ pałacowy
Prix przypomina, że Carnot powierzył misję utwo-
rzenia gabinetu Rouvierowi, który byłby niewatpli-
wie zwerbował Constansa—opinia publiczna wyrobi-
ła sobie zdanie i odeń już nie odstąpi.

Tymczasem w łonie prawicy monarchicznej wy-
twarzają się nowe kombinacje sił. Grupa konstytu-
cyjna p. Pion zorganizowała się w tych dniach osta-
tecznie, uznając faktyczny rząd republikański; prze-

rażony tem Bayard rojalizmu, baron Mackau, zwołu-
je niezarażonych jeszcze duchem odstępstwa monar-
chistów na zgromadzenie ogólne, celem wskrzeszenia
dawnej „unji prawicy”, która umiała wysoko nieść
sztandar królewski. Imperjalisci korzystają z za-
mętu; na sobotnim zebraniu w „sali tysiąca kolumn”
uchwalili ponownie znany program plebisytowy, o-
party na wyborze prezydenta rzeczypospolitej przez
powszechnie głosowanie ludu, i przypomnieli Francji
cesarskiego pretendenta, księcia Wiktora, wydzie-
dzonego z majątku ojcowskiego ale nie z prawa
odwoływania się do tradycji napoleońskiej.

Francja utraciła w tych dniach jednego z najwybi-
tniejszych wyobraźieli swojej dawnej *gloire*y. Ad-
mirał Jan Piotr Edmund Jurien de la Gravière, osiem-
dziesięcio-letni starzec, zamknął w d. 5-ym b. m. po-
wieki. Urodzony w Breście synem admirała Piotra
Rocha Juriena, wstąpił r. 1828-go do marynarki oj-
czyznej. Podczas wojny krymskiej pełnił funkcje adju-
tanta admirała Bruata, który go mianował kontrad-
miralem. Podczas wojny Francji z Austrią w roku
1859-ym, Jurien blokował Wenecję. W trzy lata po-
tem, mianowany wiceadmiralem, dowodził w począ-
tkach pamiętnej wyprawy meksykańskiej, a podczas
całego jej trwania flotą francuską. W r. 1866-ym,
w nagrodę za liczne studia naukowe, poświęcone hi-
storji marynarki narodowej, wybrany został do aka-
demji umiejętności. Od r. 1868-go do 1870-go był ko-
mendantem eskadry śródziemnomorskiej, ostatecznie
pełnił urząd dyrektora jeneralnego archiwum map
i planów w ministerjum marynarki. Br. Z

Drugie przedstawienie trupy rosyjskiej.

Na wczorajszym drugim przedstawieniu artystów
sceny petersburskiej odegrali komedję I. S. Turge-
njewa p. t. „Miesiąc na wsi”.

TESTAMENT HOPCKINSA.

przez

Jana Rutkowskiego.

Nigdy Paryż nie wydawał mi się tak cichym, jak
w tej chwili.

Snać i olbrzymy miewają niekiedy omdlenia, i to
olbrzymy, szumiące od brzasku dnia do zmroków
nocy turkotem, nawoływaniem, gwarem bliskim i
oddalonym, nieustannym pomrukiem paromiljonowej
ludności, z której połowa nie zdąży się spać położyć,
gdy druga zrywa się do czuwania.

Mrok zapadał. Nie był to już dzień, nie była noc
jeszcze. Coś pośredniego zawisło nad nami i w koło
nas. To szara godzina w całym swem niezdedyko-
waniu. Górą jaśniały jeszcze ostatnie blaski zacho-
dzącego słońca, ale dołem sunęła już bezbarwna sza-
rzyzna nocy. Nie zapalono jeszcze rewerberów, a
miasto, nieprzyzwyczajone do ciemności nocy, zamil-
kło. Ciszej, jakoś, niedbale, sunęły po drewnianym
bruku omnibusy, zaprężone w trzy olbrzymie per-
szerony normandzkie, ciszej, niż zwykle, przeciąga-
ły po bulwarze tłumy ludu, ciszej, niż zazwyczaj, na-
woływali przekupnie dzienników, scyzoryków, obsa-
dek, ołówków, noży składanych, zabawek dziecie-
cych, ciszej niż zwykle, krzatali się kelnerzy około
stolików, zajmujących większą połowę trotuarów.

Siedzieliśmy pod ogromną markizą płócienną,
zwieszającą się nad wejściem do kawiarni, położonej
na bulwarze Montmartre, tuż koło bramy św. Djo-
nizego, przez którą od rana do nocy przelewa się pół
Paryża. Ciemniało coraz bardziej. Około stolików
znikły rozmowy. Paryż odpoczywał po gwaro-
wnym dniu, w oczekiwaniu na gorączkowe życie nocne.
Przed nami, około latarni, stojącej na przecięciu
dwóch ulic, stało grono robotników w niebieskich

bluzach, z numerami blaszanymi na piersiach, z dłu-
giemi kijami w rękach. Na końcu kijów pobłyski-
wały światełka małeńkie. To robotnicy gazowi. Sku-
pili się koło swego inspektora, który, z zegarkiem
w ręku, zdawał się liczyć sekundy. Inspektor skinął
ręką i oto gromadka, jak stado ptaków spłoszone,
rozbiegła się w cztery strony świata.

I tuż nad nami zabłysło światło latarni gazowej, za
niem drugie, trzecie, dziesiąte, tysiączne, miljonowe...
Na bulwarze, w cieniach nocy snuł się już wąż ogni-
sty, któremu co chwila, do ogona przybijał jeden
punkt świetlny. Wąż wyciągał się i wyciągał bez
końca. I oto, jakby na skinienie laski czarnoksięż-
kiej, całe miasto stanęło w srebrnym świetle gazu.
Za światłem przyszło i życie, przyszedł hałas, gwar,
turkot, wrzawa. Tłumy zaroili się na chodnikach,
z bocznych uliczek nadpłynęły fale nowe. Paryż
ocknął się z omdlenia.

Spojrzelismy na zegarki.

— Cóż, przyjdą?

— Z pewnością przyjdą. Mieli być w tem miej-
scu przed pięciu minutami. Nie pojmuje co się sta-
ło... Kapitan Marshall zawsze taki punktualny...

W tej chwili pod markizę weszło dwóch panów,
rozglądających się po zgromadzeniu.

— A, otóż i oni!

Powstałiśmy na powitanie. Podałem rękę kapi-
tanowi Marshalowi, mężowi olbrzymiej postawy.
Potężny, czworokańczasty kadłub kończył się dziwnie
małą głową, pokrytą w tej chwili wielkim, zbyt
wielkim cylindrem, mocno zsuniętym na tył głowy.
Towarzysz mój wymieniał nazwiska.

— Bardzo mi miło! Bardzo mi miło — powtarzał
kapitan—panowie pozwolą, że przedstawię im mego
towarzysza? Crookes, mój przyjaciel wieloletni,
przedstawiciel domu Crookes and Comp. w Bosto-
nie. Kwakier między swemi, spirytysta między
nami.

Powitałiśmy i pana Crookesa, a raczej długą, pa-
rolokeiową trzcinę, zakończoną wydłużoną gałką, a

raczej twarzą bladą, kościstą, wygoloną najsumien-
niej. Trzcina ta łamała się co chwila. Łamał się
mister Crookes w ukłonie, łamał przy siadaniu, łamał
wstając, łamał schylając się po dziennik, leżący
na krześle, łamał się przy sięganiu do tylnej kieszeni
wielce długiego surduta. Wreszcie, po kilkakrotnem
złamaniu się nowego naszego znajomego na naszą
część, usiedliśmy wszyscy.

— A Hopckins?—pytał mój towarzysz.

Kapitan Marshall spojrzał na pana Crookes'a, pan
Crookes na kapitana Marshall'a. Potem kapitan
wziął laskę i zastukał w stół tak silnie, jakby chciał
co najmniej marmur przedziurawić.

— Dla mnie absynt—dysponował garsonowi.

— A dla mnie bitter—rzekł pan Crookes.

Następnie kapitan wyjął z kieszeni chustkę i po-
t z czoła ocierać poczał.

— A Hopckins?—zabrzmiało powtórnie pytanie.

Kapitan spojrzał znów na pytającego, potem na
mnie, potem na pana Crookesa. Pan Crookes spoj-
rzał znów na pytającego, na mnie, na kapitana.
W tej chwili przyniesiono absynt i bitter. Kapitan
dolał do kieliszka absyntu szklankę wody, tej samej
manipulacji dokonał p. Crookes z bitrem. Następnie
płyn zniknął w czeluściach gardzieli naszych to-
warzyszy. Tu kapitan znów obtarł czoło chustką,
a odsapnąwszy, rzucił:

— Jakto, Hopckins? Pan nie wie?

— Nie. Co się stało?

Towarzysze nasi unieśli kapelusze i powstali nie-
co na krzesłach.

— Hopckins! O! Hopckins... nie żyje. Wracamy
z jego pogrzebu.

— Co?..

Kapitan obstałował nową porcję absyntu.

— Tak, panie, Hopckins, nasz poczciwy Hopckins,
nie żyje. Przyszło to ni ztąd, ni zowąd. Stary nie był,
ale nie był i pierwszej młodości, liczył sobie 54 lata
wieku. Gdybym ja miał taką pogodę umysłu, jak ten
człowiek, żyłbym lat dwieście.

Utalentowany powieściopisarz ujął w ramy sceniczne fragment z życia młodej mężatki, matki kilkuletniego chłopczyka, Natalji Piotrowny Isłajewej (p. Djużykowa).

Pani ta, mająca dobrego męża, gospodarza wzorowego, Arkadiusza (p. Nikolski), poczuła nagle miłość do 20-letniego urodziwego korepetytora swego syna, Bielajewa (p. Apolonski), miłość tem niebezpieczniejszą, że pierwszą w życiu a do tego podzielaną.

W pięknym studencie kocha się znów bez wzajemności wychowanka Isłajewych, młodzianka Wiera (p. Sawina), do której ręki pretenduje stary i idiotyczny sąsiad, Bolszyncow (p. Warlamow).

Jest jeszcze jeden zakochany w pani domu; przyjaciel jej męża, bawiący u nich na wsi młody jeszcze idealista, Michał Aleksandrowicz Rakitin (p. Dalmatow). Wzdycha on i puka na próżno, bo nieśmiało do serca Natalji, którą pociąga urok młodości Bielajewa. Młodzieniec ten kocha ją w skrytości, ale nie śmie wynurzyć swych uczuć, dopiero w kapitalnej scenie aktu 4-go dowiaduje się z ust samej Natalji, że jest kochany. Młodzianka Wieroczka, zraniona głęboko w serce, postanawia z rozpaczą oddać rękę Bolszyncowowi. Mąż Natalji znów, niewiedzący nic o uczuciach żony, z ust samego Rakitina słyszy, że ten kocha jego żonę. W rezultacie obaj amantki opuszczają z żalem dom gościnny Isłajewych, którego żona, uniesiona chwilowym szałem miłości, w porę się nad przepaścią wstrzymała.

Grano sztukę wogóle bardzo starannie, a p. Warlamow, w roli epizodycznej Bolszyncowa, porywał siłą wysokiego komizmu.

Dana na zakończenie jednoaktówka p. t. „A. i F.” jest zreczem bardzo zlokalizowaniem znanej bluefki francuskiej „Monogram”. Zbierał w niej sowite okłaski p. Warlamow za odtworzoną postać Mordaszewa. Inni też wykonawcy zyskali uznanie widzów.

G.

Kasa przemysłowców.

Z pośród naszych instytucyj finansowo-kredytowych, kasa przemysłowców zajmuje wybitne miejsce i w ciągu 22-eh lat swego istnienia doszła do znakomitego rozwoju. Dość porównać, na podstawie sprawozdania z działalności za rok ubiegły, dane przy zawianiu instytucji w 1870-ym r. z wynikiem roku zeszłego. Liczba uczestników wynosiła wówczas 408-miu, obecnie 4,451, wkłady 14,661 rs., teraz 270,899 rs.; kapitały, złożone na lokację, wynosiły w 1870-ym r. sumę 8,035 rs., a obecnie 1,014,100 rs., portfel w wekslach i dokumentach 24,584 rs., a w r. z. 1,068,179 rs., wreszcie kapitał zasobowy przedstawiał się w sumie 711 rs., a dziś wynosi 191,099 rs.

Wszystko to świadczy o dobrej gospodarce kasy,

oraz o pożyteczności instytucji, która kredytem swym dopomaga większym i mniejszym przemysłowcom, rękodzielnikom, a nawet przedstawicielom najrozmaitszych fachów.

Ogólny rzut oka na przebieg operacyj oraz rachunków kasy w r. z. przekonywa, że obroty dały w ogóle rezultat dość pomyślny, chociaż, jak zaznacza sprawozdanie, i 1891-szy r. pod wielu względami był do brem ogniowem od lat już kilku w kraju naszym ciągnącego się łańcucha ogólnej stagnacyi, która musiała się odbić i na kasie, ściśle zespolonej z różnemi gałęziami rękodzielnictwa i miejscowego przemysłu.

Główniejsze dane sprawozdawcze tak się przedstawiają: zażądano pożyczek na sumę 3,590,928 rs. (kopiejkę wszędzie opuszczamy), a z tych komitet przyznał na 3,277,111 rs., czyli na 313,815 rs. odmówił. Pod względem wysokości sum, udzielono pożyczek od 5 rs. do 15,000 rs., najwięcej jednak, bo 2,978, było od 51 do 100 rs., a większych nad 5,000 do 15,000 rs. tylko 29. Liczby te są dowodem, że kasa czuwa nad potrzebami przemysłu miejscowego tych średnich warstw, dla których głównie przed 22-ma laty została założona.

Uczestnicy pod względem zajęć rozdziela się jak następuje: 652-ch właścicieli fabryk, zakładów przemysłowych i 1,004-ch kupców, właścicieli sklepów, oraz buchalterów, 2,141 rękodzielników oraz utrzymujących powozy, szwalnie, różne pracownie itp., wreszcie 654 osób różnych zajęć, jako to: budowniczych, inżynierów, mechaników, właścicieli aptek, zakładów naukowych, drukarni itp. Z ogólnej liczby uczestników było: 2,252-ch składających tylko kapitały, 184-ch składających kapitały i biorących pożyczki, 898-miu nierobiących żadnych operacyj i 1,217-tu biorących tylko pożyczki. Sprawozdanie zaznacza, iż uczestników nieumiejących pisać było 16-tu. Pomimo wszelkich możliwych ułatwień spłaty długu, musiano oddać do protestu 277 weksli na sumę 56,609 rs.

Celem zwiększenia liczby uczestników i przyjęcia z pomocą drobnemu przemysłowi, będą rozesełane drukowane odezwy do wszystkich rzemieślników celowych, wyjaśniające cel kasy i jej działalność, nadto porozumiano się z sekcją kas rzemieślniczych przy Tow. dobroczynności, w celu udzielania rzemieślnikom małego kredytu na warunkach jaknajprzystępniejszych.

Stan rachunkowy kasy, podług protokołu komisji rewizyjnej, przedstawia się jak następuje: gotowizna i rachunki przekazowe 206,713rs., papiery publiczne własne 281,529 rs., pożyczki udzielane uczestnikom 1,068,179 rs., udział w Tow. wz. kredytu 3000 rs., ruchomości i zaliczenia 7,920 rs., czyli razem stan czynny 1,567,342 rs. Kapitały, przyjęte na lokację długoterminową, wynosiły 914,145 rs., długoterminową 99,955 rs., należności przypadające do wypłaty 35,407 rs., depozyty i nieodebrane dywidendy 9,162

rs., procenty kasy 5,513 rs., czyli razem stan bierny 1,064,184 rs.

Zestawiając stan czynny z biernym, wypadnie, że majątek kasy w dniu 31-ym grudnia 1891-go r. wynosił 503,157 rs., a po odtrąceniu wkładów uczestników i kapitałów: zasobowego oraz rezerwowego otrzyma się 24,335 rs., co przedstawi czysty zysk, osiągnięty w roku ubiegłym do rozdziału podług uznania ogólnego zebrania reprezentantów. W konkluzji swego protokołu komisja rewizyjna zaznacza, że przy szczegółowym przeglądzie obrotów całorocznych przekonała się, że kasa przemysłowców, tak, jak wszystkie inne instytucje finansowe w Warszawie, narażona była w r. z., wskutek ogólnej stagnacyi w handlu i przemyśle, na większy zastój w obrotach, przy niezwyklej obfitości kapitałów, oddawanych na lokację procentową. W następstwie tego zyski w porównaniu z r. 1890-ym zmniejszyły się o 6,872 rs., co spowodowało radę do postawienia propozycji wyznaczenia dywidendy o jeden procent mniejszej, niż poprzednio, t. j. 7% rocznie. Nadto na pokrycie długów wątpliwych odpisano z zysków r. z. sumę 4,047 rs. i z funduszu rezerwowego 4,457 rs., a w zamian rada proponuje przełanie do tego funduszu sumy 2,500 rs. z czystych zysków.

Powyższe propozycje komisja rewizyjna uważa za zupełnie uzasadnione i dlatego ze swej strony stawia wniosek przyjęcia ich przez reprezentantów, którzy się zbiórą w sali resursy kupieckiej w nadchodzący piątek.

K. W.

Towarzystwo „New-York”.

Działające w kraju naszym Towarzystwo amerykańskie ubezpieczeń na życie „New-York” zniewolone było podać się w r. z. rewizji urzędowej wskutek ciężkich zarzutów, stawianych gospodarce tej instytucji ze strony jej kasjera i prasy. O rezultatach zarządzanej rewizji podaje wiedeński *National-Oekonom* w nrze 5-ym sprawozdanie urzędowe. Sprawozdanie stanu finansowego Towarzystwa „New-York” wypadło w takim duchu, że cała rada administracyjna z prezesem na czele podała się do dymisji. Na miejsce tego ostatniego powołało Towarzystwo nowego „mistrza” w osobie p. Call’a.

Urzędowe sprawozdanie szefa departamentu asekuracyj w Nowym Jorku brzmi w streszczeniu, jak następuje:

„Oszacowanie nieruchomości Towarzystwa „New-York” zostało powierzone ludziom fachowym, na których zdaniu w zupełności polegać można.

„Wartość budynku, zwanego „Holbrook-Hall”, szacowanego przez Towarzystwo na milion dolarów z górą, nie dochodzi, zdaniem ekspertów, do pół miliona. Fakt ten świadczy wymownie, jak niedbale i lekkomyślnie prowadzono sprawę Towarzystwa.

„Na budynku „Plaza Hôtel” wypadła strata bez mała 300,000 dolarów.

— Trzysta! — poprawił Crookes.

— Może i trzysta! — zgodził się kapitan. — Wyobraźcie sobie człowieka bez żółci, bez cienia złości, bez zdolności potępienia kogoś za cośkolwiek, bez możliwości uwierzenia w istnienie fałszu, obłudy, zawiści, wszystkiego jednym słowem, co z człowieka idealnego robi człowieka przeciętnego, zwykłego, codziennego. Wyobraźcie sobie gołębia w ciele anglika, a będziecie mieli Hopckinsa. O! to był człowiek!

— O tak, to był człowiek wyjątkowy — potakiwał Crookes.

Kapitan westchnął.

— Poznałem go przed dziesięciu laty. Gdzie — mniejsza o to. Dość, że poznałem go i pokochałem odrazu. Obaj byliśmy spirytystami z urodzenia, ale ani ja, ani on, nie mieliśmy pojęcia o zjawiskach wyższych. Dopiero ten tu oto Crookes oświecił nas i połączył ściślemi węzłami przyjaźni, za co niech mu będzie cześć i chwala.

Ujął prawie Crookesa i tańczył nią kilkakrotnie. Crookes złał się parę razy w ukłonie i oczy dłonią przecierać zaczął.

— Tak jest — ciągnął dalej kapitan — poznałem go przed dziesięciu laty, a dziś żałuję, że go nie poznałem przed dwudziestu, albo i trzydziestu. Takich ludzi spotyka się rzadko: raz na lat sto lub dwieście. Kochałem go też, kochałem...

W głosie tego, niepodatnego napozór do czułości grubasa, było tyle dźwięków szczerych, serdecznych, że mimowoli wyrwało się nam westchnienie za tym Hopckinem, który taką przyjaźń wzbudzić umiał.

— Umarł... Tak, umarł... — mówił Crookes, łamiąc się na stolku — ale my, spirytyści, nie rozpaczamy po stracie przyjaciół. Bóg, który stworzył coś tak potężnie wielkiego, jak dusza ludzka, nie chciał, aby dzieło Jego głucho w nieskończoności wraz ze śmiercią ciała. Pod barwną powłoką cielesną osadził Bóg klejnot — duszę, której chwala przetrwa upadek wszelkich rzeczy ziemskich. Po śmierci Hopckinsa duch jego żyje dalej w ciele eterycznym, obdarzonym nowymi,

niedostępnymi dla zmysłów ludzkich władzami, bo śmierć jest tylko rozdziałem dwoistości człowieka, rozdziałem postaci duchowej od ciała fizycznego. Duchy żyją, ale żyją po za światem naszym. Pociągnięte w przestrzeń nadziemską, powracają zawsze do tych, których kochały za życia, spieszą im z obroną, pomocą, z wpływem dobrym, z czułą przestroga. Miliony tych duchów krążą nad nami. Duchy — to my, tylko w formie czystej, niezmaczonej przymieszką ciała. Bo duch to jedynie czuje, spostrzega, myśli, rozumie, zdobywa wiedzę, choć czyni to na tym padole płaczu za pośrednictwem i odpowiednio do organizacji, jaka jest skrepowany. Duch to człowieka jest samym człowiekiem. Duch jest umysłem. Mózg i nerwy są tylko baterja magnetyczną i telegrafem, za pomocą których duchy obcuja ze światem zewnętrznym. Tak! Umarł Hopckins, ale nie umarł. Żyje, choć nie żyje...

Crookes wpadł w zapał. Długą swą postać łamał w niemożliwe zgięcia, a gestykulował tak zawzięcie, że goście pod markizą zaczęli zwracać na nas uwagę.

— Ciszej, Crookes, ciszej! — uspakajał kapitan. — Dzieńcie mówisz! Tak, Hopckins żyje, ale szkoda, że niema go między nami. Panowie nie znali Hopckinsa?

— Nie.

— Szkoda, wielka szkoda. Powiem wam co to był za człowiek, ale nie dacie mi wiary. Była to ozdoba całej naszej kolonji angielskiej, była to organizacja tak doskonała, że nie doskonalszego wyobrazić sobie nie można. Wystawcie sobie człowieka, który żył miłością i tylko miłością, który nie znalazł co to jest podejrzenie bliźniego o myśli ukryte, człowieka, który nie wierzył w złe pierwiastki natury ludzkiej poprostu dlatego, iż nigdy tych gorszących pierwiastków nie widział. Była to pewnego rodzaju choroba oczów duszy, które widziały światła, ale nie dostrzegały cieniów. Nieraz, w chwilach serdecznego wylania, mawiałem mu: „O, Hopckinsie, Hopckinsie, jesteś idiotą, jesteś skołowanym idjo-

ta! Kochaj ludzi, ale w miarę, nadewszystko zaś nie wpadaj przed nimi w zachwyt cielecy.” Nie to nie pomagało. Hopckins przyjmował moje uwagi do wiadomości i kończył rozmowę jednym i tem samem: „Marshall’u — mawiał — jesteś niesprawiedliwy! Człowiek bywa niekiedy złym, ale to tylko w ostateczności. Dobroć jest tym razem potrzeba natury ludzkiej, jak okrucieństwo tygrysy lub obłuda lisiej. Ktoś powiedział kiedyś: Dżentelman, jeżeli go przekonywają o niecnocie niewiasty, nie wierzy; jeżeli mu dają dowody — jeszcze nie wierzy; jeżeli uzyska pewność — wątpi. To samo należałoby rozciągnąć do całego rodzaju ludzkiego. Gdyby wszyscy tak myśleli, byłoby nam wszystkim lepiej na świecie.” Cóż było robić! kończyłem rozmowę zawsze tem samem: „Powiadam ci, Hopckinsie, jesteś idiotą.” Ale bądź co bądź był to człowiek wyjątkowy.

Kapitan milczał przez chwilę, poczem dodał:

— Panowie! Śmierć mego przyjaciela Hopckinsa jest bardzo, bardzo ważnym wypadkiem w mojem życiu. Proponuję zatem, abyśmy cały wieczór poświęcili jego wyłącznie pamięci poświęcili. Jeżeli zgoda, siadajmy do omnibusu i jedźmy do mnie. Mieszkam za Panteonem, tuż koło *Jardin des Plantes*.

Nikt nie oponował. Po chwili siedzieliśmy już na imperialu omnibusu, który unosił nas za Sekwanę.

Wieczór był bardzo piękny. Po skwarnym dniu lipcowym od rzeki szły powiewy łagodne, jakby chciały Paryż wynagrodzić za katuszę upału dziennego. Mieliśmy gwarną dzielnicę łacińską. Znaleźliśmy się w cichych uliczkach, które od Panteonu zbiegały na dół, ku wybrzeżom Sekwany. Kapitan Marshall mieszkał na czwartym piętrem domu, którego tyły wychodziły na ogród. Usiedliśmy w pierwszym pokoiku, przeznaczonym na bawialnię. Przez otwarte okna szły do nas zapachy drzew, traw, złanych ros. A ciszy nocnej nie przerywało nic, nawet stapanie przechodniów po bruku. Idealne mieszkanie dla spirytysty, który miewa zwyczaj obcowania ze sferami nadziemskimi.

(d. c. n.)

„Dom w Paryżu kosztował Towarzystwo przeszło milion dolarów, rząd zaś francuzki szacuje go na 470,000 dolarów.

„Ajentury tak są urządzone, że mogą doprowadzić instytucję do ruiny. Towarzystwo wypłaca ajentom nadmierne prowizje, oraz zostawia do ich rozporządzenia ogromne kapitały, setki tysięcy dolarów wynoszące, bez procentu i dostatecznej gwarancji. Ajenci używają pieniędzy Towarzystwa w celach spekulacyjnych i zyski zatrzymują dla siebie, tymczasem straty ponosi sama instytucja.

„Księgi Towarzystwa wykazują, że następujące trzy tylko ajentury winne są w liczbach okrągłych:

- „Ajentura hiszpańsko-amerykańska 590,000 dol.,
- „Ajentura L. C. Vanuxen et Co 570,000 dol.,
- „Ajentura S. L. Dinkelspiel 348,000.

„Trzy te pozycje wynoszą razem przeszło 1½ miliona dolarów.

„Do cyfry tej dodać należy setki tysięcy zaległości innych wielkich ajentur, działających wskutek niedbalstwa zarządu z jawną szkodą Towarzystwa.

„Jako szef departamentu asekuracji, zadałem sobie poważne pytanie, co przedsięwziąć należy dla usunięcia błędów i nieprawidłowości w prowadzeniu spraw Towarzystwa „New-York” i przyszedłem do przekonania, że prawo reform i możność zastosowania ich należy do samych ubezpieczonych, ja zaś spełniłem swój obowiązek, gdy jawnie, z dobrą wolą i wiarą zebrałem fakty i wyświetliłem położenie Towarzystwa.

„Jawność jest potężnym środkiem zaradczym w instytucjach korporacyjnych, z niej też korzystałem, bacząc na urząd swój i przysięgę, czyniąc co do mnie należy bez trwogi i uprzedzeń.

„D. 19-go stycznia r. 1892-go.

„Podpisał: James T. Pierce, superintendent.”

Interesów Towarzystwa dotyka również w ostatnim numerze (10-ym) w osobnym artykule *Tygodnik kolejowy i ekonomiczny*.

Autor artykułu tego przypomina, iż jeszcze w r. z., przed ankietą Pierce’a, jeden z wysoko postawionych urzędników Towarzystwa „New-York”, p. Banta, ujawnił cały szereg nieprawidłowych czynności, jakie zdarzyły się w głównym zarządzie instytucji, czyniąc odpowiedzialnym za wszelkie nadużycia i straty byłego prezydenta Towarzystwa, p. Beersa.

Oto, co o zyskach, jakie z posady prezydenta ciągnął Beers, podaje *Tygodnik kolejowy i ekonomiczny*:

P. Beers zdołał, zostawszy prezydentem Towarzystwa „New-York”, osiągnąć stałej rocznej pensji 250,000 fr. Jedną z córek jego jest za doktorem H. Tuck, który też zaraz został zamianowany wicedyrektorem Towarzystwa z pensją roczną 125,000 fr., mąż zaś drugiej córki, p. Berthelot, kupiec win, został niezwłocznie po ślubie inspektorem Towarzystwa w Meksyku z pensją roczną 50,000 fr. i 25,000 fr. na koszty podróży.

Prócz tego, p. Beers pozyskał dodatkowo w radzie Towarzystwa dla siebie 250,000 fr. i dla zięcia, p. Tuck, 125,000 fr., tak, że, jak zwraca uwagę dziennik paryżski *Conseiller des assurances*, szanowna ta familja zdołała wyciągnąć dla siebie od roku 1886-go okrągłą sumę 2,500,000 fr.

Od administracji.

Z powodu kończącego się kwartału, uprzejmie prosimy sz. prenumeratorów o wczesne nadsyłanie przedpłaty na kwartał następny, od tego bowiem zależy regularny odbiór naszego piśma.

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

— Dzienniki petersburskie donoszą, iż jednocześnie z wydaniem nowych przepisów o odpowiedzialności za spisanie pól i łak rada państwa zatwierdziła zarazem takse odszkodowania.

— *Dień* donosi, iż sądy handlowe w Petersburgu, Moskwie, Warszawie i Odessie będą zachowane; sądy zaś tego rodzaju w innych miastach zostaną skasowane.

— Według informacji dzienników petersburskich, w ekspedycji papierów państwowych w Petersburgu odbywają się obecnie próby z nowym systemem produkowania biletów kredytowych za pomocą specjalnej kompozycji chemicznej, utrudniającej fałszowanie asygnat.

— *Nowosti* donoszą, iż w ministerjum sprawiedliwości opracowany został projekt zmian w istniejącej obecnie ustawie emerytury sądowej.

— Według informacji gazety *Nowosti*, istnieje podobno projekt zmniejszenia urzędnikom poczt i telegrafów liczby lat, wymaganych do całkowitej emerytury, o pięć.

— Dzienniki petersburskie donoszą, iż poruszono kwestję uregulowania handlu spirytualjami, w celu przeszkodzenia szerzeniu się pijaństwa.

— *Warsz. Dniem.* dowiaduje się, że oddział budowlany rządu gubernjalnego warszawskiego, z polecenia gubernatora warszawskiego, zajmował się roztrząsaniem środków, jakie przedsięwzięćby należało, celem pozyskania dogodnych pod względem sanitarnym mieszkań, a zwłaszcza mniejszych, złożonych z jednego lub dwóch pokoi. Powodując się wskazówkami, udzielonemi przez p. gubernatora, oraz danemi, zawartemi w „Pracach warszawskiego komitetu sanitarnego”, tudzież wzięwszy za podstawę normy, przyjęte przez większe miasta w Anglii i w innych państwach zagranicznych, ustanawiających minimalną normę powietrza dla dorosłego człowieka lub dla dwojga dzieci na 350 stóp, oraz naukowe badania Dumasa i Barrel’a, według których człowiek dorosły zużywa na godzinę 287 stóp kubicznych powietrza, oddział budowlany przyszedł do wniosków, że: 1) mieszkanie stróżów powinno mieć objętość nie mniej niż 1,715 st. kub. (5 sąż. kub.); 2) mieszkania jednopokojowe powinny mieć takąż samą objętość; 3) mieszkania, złożone z jednego pokoju i kuchni lub przedpokoju, powinny zawierać tyleż powietrza, nie licząc w tem kuchni lub przedpokoju. W mieszkaniach, złożonych z dwóch pokoi i kuchni, szerokość każdego pokoju nie powinna wynosić mniej jak 9½ stóp. W mieszkaniach o trzech lub więcej pokojach, lubo nie ustanawia się rozmiaru każdego pokoju, ale szerokość wszystkich pokoiów razem, w ogólnem przecięciu, na trzy pokoje nie może być mniejszą jak 28½ stóp. Nadto we wszystkich lokalach tej kategorii obowiązkowo wymaganiem jest urządzenie prawidłowej wentylacji z dopływem świeżego, ciepłego powietrza i odpływem powietrza zużytego z każdego lokalu oddzielnie kanałami ponad dach. Schody prowadzące na dach, powinny być ogniotrwałe.

— W brukselskiej *Cote libre* znajdujemy następujące dane o rezultatach finansowych kolei wiedeńskiej w r. 1891-ym. Według tych danych, wpływ ogólny w r. z. wyniósł rs. 11,200,000, a mianowicie rs. 10,497,863 wpływów zwyczajnych, oraz rs. 702,137 za sprzedaż starych materiałów i t. d. Wydatki wyniosły rs. 9,396,000, a mianowicie rs. 6,633,000 na koszty prowadzenia drogi i wydatki administracyjne, rs. 275,000 na koszt renowacji, dokonanych na zasadzie umowy z władzami właściwymi, rs. 250,000 renta skarbową, oraz 2,238,000 procent i amortyzacja obligacji Towarzystwa. Skutkiem tego zysk czysty wynosi rs. 1,804,000, które będą rozdzielone w sposób następujący: 1% przedpłaty na dochody brutto rs. 112,000, rs. 6 procentu od 83,822 akcji kapitałowych, rs. 3 dywidendy od 41,178 akcji pożytkowych i rs. 20,000 udział dyrektorów; pozostaje przeto rs. 1,045,534, z których rs. 522,767 przypada skarbowi państwa i rs. 522,767 akcjonariuszom, a więc po rs. 4 na każdą ze 125,000 akcji. Akcjonariusze otrzymają przeto za r. 1891-szy po rs. 10 od każdej akcji kapitałowej i po rs. 7 od akcji pożytkowej, zmniejszenie dywidendy z rs. 11 na 10 przypisać należy po części kursowi waluty, po części zaś nieprzewidzianemu powiększeniu kosztów jeneralnych.

— Zarząd kolei donieckiej zawiadomił tutejsze koleje, że z powodu zasp śnieżnych, ruch na niej został wstrzymany, dlatego też kolej nie odpowiada za terminową dostawę ładunków.

— Zarząd kolei skarbowych, który od roku obniża dla uczącej się młodzieży zwykłą cenę biletów o 75%, zamierza upoważnić w przyszłości naczelników stacji kolei skarbowych do wydawania biletów po cenie niższej, za okazaniem przez interesantów świadectwa, dającego prawo korzystania z ulgi wymienionej. Dotychczas wydawane były jedynie w zarządzie kolei skarbowych awizacje do kas właściwych stacji; manipulacja ta jednak, jako zbyt uciążliwa i niedozwalająca w wielu wypadkach korzystać uczącej się młodzieży z przyznanego jej przez powyższy zarząd prawa przejazdu po cenie niższej, ma być w przyszłości zaniechana. Równocześnie specjalna komisja obraduje w zarządzie kolei skarbowych nad unormowaniem obniżen cen biletów, z których korzystać będą mogli na kolejach skarbowych rodziny urzędników, służących w innych towarzystwach kolejowych, instytucje dobroczynne i t. p.

— Od dłuższego już czasu zarząd kolei terespolskiej wydawał bilety wolnej jazdy urzędnikom i oficyalistom, oraz ich rodzinom, z terminem jednomiesięcznym, poczem bilety te traciły wartość. Obecnie wydano rozporządzenie, iż bilety wolnej jazdy, tak jak dawniej służyć w ciągu trzech miesięcy od daty wydania, wskutek czego uwagi, drukowane na biletach o terminie miesięcznym, nie mają już znaczenia. Dziś tylko na kolei nadwiślańskiej bezpłatne bilety wydawane są z terminem jednomiesięcznym, na wszystkich zaś innych służyć w ciągu 3-ch miesięcy. W tem miejscu objaśnić należy, że na kolei nadwiślańskiej

do r. 1888-go wydawano bilety bezpłatne z terminem trzymiesięcznym, w tym jednak czasie b. prezydent w radzie zarządzającej, Henryk Halpert, ze względu na oszczędnościowych, zredukował termin biletów do jednego miesiąca, poczem dopiero obostrzenie to wprowadziła u siebie i kolej terespolska.

— Warszawski komitet przemysłowy, jak donoszą *Warsz. gub. wied.*, zawiadamia osoby, życzące sobie wziąć udział w wystawie w Chicago, że deklaracje do wspomnianego komitetu (w kancelarii rządu gubernjalnego pod nr. 48-ym przy ul. Krakowskie-Przedmieście) winny być nadesłane najpóźniej do dnia 23-go b. m. i roku.

— Warszawska komisja gubernjalna do spraw włościańskich ogłosiła, że w r. b. zostaną dopełnione pomiary gruntów włościańskich z okopcowaniem i skutkami, przewidzianymi w par. 1,302, 2,800 i 2,874b komitetu zarządzającego, w następujących miejscowościach powiatu warszawskiego: w gminie Okuniew: we wsiach: Bagno, Wola Grzybowska, Zygmuntów, Zabraniec, Karolówka, Mokry-Lęg, Magenta, Michałów i Okuniew; w gminie Brudno: Brzeziny, Aleksandrów, Białoleka, Drewnica, Żerań, Pustelnik, Grodzisk i Elsnerów.

— W dzisiejszej *Gaz. polic.* zamieszczono, co następuje: „Ciagle spostrzegam, że sklepy, w których sprzedawane są różnego rodzaju produkty spożywcze, zwłaszcza handle wędlin, zamiatane są na sucho, tj. bez poprzedniego pokropienia podłóg wodą, wskutek czego tworzy się kurz, osiadający na produktach i te, zanieczyszczając się, ulegają zepsuciu, z niezaprzeczoną szkodą dla konsumentów. Nadto tenże tworzy się i z tego powodu, że wzmiankowane sklepy oraz wejścia do nich posypywane są piaskiem nawet w czasie pogody. Dla zapobieżenia tym niewłaściwościom, polecam pp. komisarzom zwrócić uwagę właścicielom jatek, składów wędlin itp., oraz przypomnieć im o koniecznej potrzebie utrzymywania wzorowej czystości; nad ścisłym wykonaniem niniejszego rozporządzenia należy rozciągnąć dozór.”

— Oberpolicmajster m. Warszawy wzywa do powrotu pod skutkami, wynikającymi z §§ 326 i 327 kod. karnego, samowolnie przebywającego za granicą Aleksandra Rembertowskiego, syna Jana i Róży urodzonego w r. 1860-ym.

— We czwartek, o godz. 6-iej po południu, w magistracie, odbędą się wybory dwóch członków zastępców tutejszego sądu handlowego z pośród kandydatów, pp.: Ludwika Bromana, Maurycego Fajansa, Ignacego Hordliczki, Dawida Halperna, Dawida Rosenbluma i Henryka Welta.

— Z teatru.

* Niezależnie od prób z „Sulamity”, dramatu Asplasa, „Schadzki”, komedji Przybylskiego i komedji Wołowskiego „Parawanik”, które ujrzymy na poranku dla rodziny po ś. p. Tatarkiewicz, pojutrze artyści teatru Rozmaitości przystąpią do prób pamięciowych ze sztuki Guy de Maupassant’a i J. Normand’a „Musotte” z panną Marcellówną w roli tytułowej, resztę obsady stanowią panie: Barszczewska, Ostrowska, Leszczyńska i Borkowska, oraz pp.: Ostrowski, Rapacki, Prażmowski, Wolski i Szymanowski; nadto z jednoaktowej komedji Grange’a i Bernard’a „Klucz od zatrasku”, w której grać będą panie: Gilska, Mińska (córka), Wieniżycka, Queller i pp.: Frenkiel, Nowicki, Wojdałowicz, Trapszo, Krogulski, Prohazka i Czarnecki.

„Musotte” i „Klucz od zatrasku” będą najbliższymi nowościami repertuarowymi w teatrze Rozmaitości.

* Artyści teatru Cesarskiego z Petersburga dają jutro trzecie przedstawienie (abonament nr. drugi). Odegrane będą komedje: „Filiżanka herbaty” i „Prawda dobra, lepsze szczęście”.

* Panna Lantes i p. Prevost dadzą się dzisiaj słyszeć w „Hugonotach”.

* Dzisiaj w teatrze Małym po raz 16-ty: „Dom warjatorów” i „Mąż za drzwiami”.

* Repertuar teatru Małego zapowiada na jutro po raz 116-ty „Ptasznika z Tyrolu”.

W roli Gagi w przedstawieniu jutrzejszem wystąpi po raz ostatni panna Babińska, pojutrze bowiem pani Zimajerowa powraca już z urlopu.

* Teatr Mały wystawi na wkrótce wodewil p. t. „Mis Hellyet”, który przed tygodniem święcił 500-e przedstawienie w teatrze Bouffes-parisiennes.

* P. Malinowska, śpiewaczka, która na scenie lwowskiej święciła triumf prawdziwy, przybywa na kilka występów gościnnych do Warszawy.

Krytyka zagraniczna wróży artystce piękną przyszłość.

* Wczorajszego wieczoru znajdowało się na przedstawieniach osób w teatrach: Wielkim na drugim przedstawieniu trupy russkiej 658, Rozmaitości 462, Małym 506; na koncercie w resursie kupieckiej 310 i w cyrku 840.

= Z muzyki.

* Afisze zapowiadają na jutro występ w Towarzystwie muzycznym znakomitej śpiewaczki, Antoniny Trébelle, Lucy Herbert Campbell wiolonczelistki, oraz Stanisławy Sułkowskiej, pianistki, ostatnio uczennicy Michałowskiego.

Będzie to zatem prawdziwy wieczór panieński.

= Odczyty.

Zarząd Towarzystwa osad rolnych podaje do wiadomości, że 1-szy z tegorocznych odczytów na dochód osad rolnych wygłosi dr. med. Zygmunt Kramsztyk p. t.: „O znaczeniu zakładów leczniczych” w d. 9-ym b. m. t. j. jutro o godz. 6³⁰ wieczorem, w sali ratuszowej.

Treść odczytu: Szybki rozwój szpitali w ostatnich czasach, spowodowany nowymi pojęciami w nauce, znaczenie ich dla operacji chirurgicznych; ochronne znaczenie szpitala wobec epidemii. Krótki pogląd historyczny na szpitale i na zasady, jakimi się kierowano przy ich budowaniu z okazaniem planów budynków typowych. Najnowsze wymagania od budynków szpitalnych. Zakłady lecznicze prywatne i miejskie. Szpital jako instytucja dobroczynna, naukowa i pedagogiczna. Panujące względem szpitali uprzedzenia.

Bilety sprzedają: skład nut Gebethnera przy ul. Czystej, oraz na godzinę przed rozpoczęciem odczytu przy wejściu do sali i na galerji.

Cena biletów numerowanych na sali: rs. 1; kop. 50; kop. 30; na galerji: numerowane kop. 25, wejścia kop. 15.

Z kolei odbędzie się odczyty dyrektora Towarzystwa muzycznego, Zygmunta Noskowskiego.

= Z Towarzystwa subjektów.

Ze sprawozdania przewodniczącego w wydziale pożyczek, p. Jagodzińskiego, złożonego do druku zarządowi w Towarzystwie subjektów handlowych i przemysłowych m. Warszawy, okazuje się, że w r. z. udzielono pożyczek 62 członkom na sumę 2,600 rs., z których osiągnięto procentu 96 rs.

Pozostało do rozporządzenia na pożyczki w d. 1-ym stycznia r. b. 155 rs. 27 kop.

Komisja rewizyjna, która od czterech tygodni jest czynną wieczorami przy sprawdzaniu rachunków Towarzystwa za r. z., jeszcze nie ukończyła swoich prac, to też zarząd nie może jeszcze oznaczyć na pewno terminu ogólnego zebrania rocznego.

= Zbiorowe doświadczenia.

Założona przez Towarzystwo osad rolnych w roku 1886-ym, z funduszu zapisu hr. Kickiego, w majątku Sobieszyn pod Iwangrodem, stacja doświadczalna agronomiczna z polami próbnymi, laboratorium chemicznym i obserwatorium meteorologicznym, postawiła sobie za zadanie prowadzić doświadczenia, próby i obserwacje, których wyniki mają przynosić bezpośrednio praktyczne usługi rolnictwu krajowemu.

Badania specjalnie naukowe, wyłącznie dla posuwania umiejętności naprzód, dla nowych odkryć i poszukiwań, zostały z programu stacji sobieszynskiej usunięte, jako zbyt obszerne i kosztowne.

Doświadczenia zbiorowe postanowiono zrobić po raz pierwszy w tym roku z siedmiu gatunkami pszenicy, której nasiona z najpewniejszych źródeł zostaną sprowadzone kosztem i staraniem stacji sobieszynskiej.

Prezjdum sekcji przemysłu rolnego rozesłało zaproszenia do właścicieli majątków ziemskich, znanych z zamożności w prowadzeniu u siebie racjonalnego gospodarstwa i przyjmować będzie od nich deklaracje zobowiązania się do wykonania ściślejszych prób i obserwacji, według szczegółowego szematu i instrukcji, w tym celu już przygotowanej.

Kto się zobowiąże przeprowadzić u siebie żądane w tym roku próby, ten otrzyma ze stacji sobieszynskiej w sierpniu b. r. po 20 funt. nasienia siedmiu różnych odmian pszenicy, w osobnych woreczkach, na których, zamiast nazw gatunkowych, będą tylko oznaczone numery.

Umyślnie bowiem nazwy pszenicy nie będą teraz zakomunikowane wykonawcom, a nawet dla lepszej kontroli i porównania rezultatów, jeden i ten sam gatunek będzie przysyłany w dwóch osobnych woreczkach, pod osobnymi numerami.

Wykonawcy doświadczeń zobowiążą się, po sprzecie w r. 1893-ym, odesłać do prezjdum sekcji rolnej po 20 funt. wyprodukowanych u siebie pszenic, w tych samych woreczkach i pod temi samymi numerami, oraz wypełniony przez siebie szemat, podając we właściwych jego rubrykach odpowiedzi na postawione w nich pytania.

Wtedy dopiero komisja, złożona z ekspertów, zajmie się sprawdzeniem, porównaniem i ocenieniem nadesłanych zbóż, wyprodukowanych w różnych miejscowościach, tudzież rezultatów plenności ich, z czego dopiero będzie możliwym wyprowadzić ogólny wniosek, jakie gatunki i w jakiej okolicy są do uprawy najkorzystniejsze?

Podając wiadomość o tem poważnem i tak pożytecznem przedsięwzięciu stacji agronomicznej sobieszynskiej i sekcji przemysłu rolnego, możemy jeszcze dodać, że pragnący zasięgnąć szczegółowszych jeszcze informacji mogą się zwrócić bądź do prof. Bialeckiego w Warszawie (ul. Smolna nr. 28-ym), jako prowadzącego interesy administracji ogólnej zapisu hr. Kickiego, bądź do dra Sempołowskiego (Krak.-Przedm. nr. 65-ty), członka delegacji sekcji przemysłu rolnego, zaproszonego do przyjmowania korespondencji w tej sprawie.

= Obrady u techników w Łodzi.

W d. 6-ym b. m., o godzinie 4-ej po południu, odbyło się miesięczne zebranie członków sekcji technicznej przy łódzkim oddziale Towarzystwa przemysłu i handlu pod przewodnictwem wiceprezesa sekcji, p. Bendetsona, i przy uczestnictwie dwunastu zaledwie członków.

Porządek dzienny zebrania stanowiły obrady nad kwestją zorganizowania popularnych wykładów dla pałaczy, oraz zdanie sprawy z wpłynięcia do kasy sekcji zaległych składek członków.

Po odczytaniu protokołu z poprzedniego zebrania rozpoczęto dyskusję nad poruszoną przez zarząd Towarzystwa i przekazaną sekcji dla opracowania kwestję zorganizowania popularnych wykładów dla pałaczy.

Na wniosek prezydującego, inżynier Dobrzyński odczytał referat, opracowany przez wybraną komisję i dotyczący rozstrzygnięcia kilku pytań, jakie komisja, przystępując do opracowania projektu, zadać sobie musiała:

Czy kwestja zorganizowania wspomnianych wykładów jest na dobie? czy zagranica posiada podobne uczelnie specjalne i czy one odpowiedziałyby pokładanym w nich nadziejom?

Czy utworzenie wzmiankowanych wykładów w Łodzi ma rację bytu?

Jak należy je zorganizować i jakimi osiągnąć to środkami?

Referat odpowiada na wszystkie z pytań powyższych w sensie dodatnim.

Wstrzymując się nateraz od przytoczenia nader przekonywujących motywów, zaznaczamy, iż w myśl żądania zarządu Towarzystwa, postanowiono referat wspomniany przesłać oddziałowi dla rozpatrzenia i ostatecznej decyzji.

Co do punktu drugiego, kasjer sekcji, p. Lisiecki, zakomunikował zebranym, iż zaległe składki wpłynęły zaledwie częściowo, że zatem, w myśl uchwały, powziętej na ostatniem miesięcznem zebraniu, członkowie, którzy nie wnieśli całkowitej sumy składek, wykreśleni zostają z listy członków sekcji.

Ostatni punkt programu wypełniła dyskusja nad wnioskiem p. Gębarzewskiego, dotyczącym unieważnienia powziętej na zeszłym zebraniu decyzji co do abonowania kilku pism tygodniowych niespecjalnych.

Wskutek żądania p. G. kwestję powyższą poddano głosowaniu, którego rezultatem było potwierdzenie pierwotnej uchwały, z wprowadzeniem drobnej zmiany, a mianowicie wyznaczeniem półrocznego terminu prawomocności uchwały.

O godzinie 6-iej wieczorem posiedzenie zamknięto.

= Dobra po-wittgensteinowskie.

Z dóbr po-wittgensteinowskich, których rozległość wynosiła, jak wiadomo, niemal 1¹/₂ milj. dziesięcin, rozprzedało—według informacji *Kraju*—już ³/₄, przyczem obecna sukcesorka, ks. Hohenlohe, otrzymała dotąd za dobra spadkowe przeszło 10 milj. rs.

Średnio płacono po 50 rs. za dziesięcinę, gromady włościańskie jednak nabywały ziemię znacznie taniej.

Nie sprzedano dotąd: klucza lubczańskiego w gub. mińskiej, dóbr nalibockich w powiecie oszmiańskim i słynnych z lasów nietkniętych, pełnych grubego zwierzca, uroczysk Werek pod Wilnem, oraz kilku majątków w powiecie siuckim.

= Sanna.

Po raz czwarty w ciągu bieżącej zimy usłala się sanna.

Pomimo dość obfitej warstwy śniegu, nowa sanna nie potrwa długo, rtać bowiem w termometrze wskazuje zero, barometr zaś wroży odmianę.

= Śnieżca.

W ciągu ubiegłych dwóch dni, pomiędzy Lublinem i Kowlem, spadły obfite śniegi.

Na linii kolei nadwiślańskiej śnieg usuwają pociągi robocze, przy zupełnie prawidłowej komunikacji.

= Kradzieże.

Noce wczorajszej ze stajni domu pod № 3-im przy ul. Pokornej Herszowi Benkoporosowi skradziono konia wartości 150 rs. — Z dziedzina domu pod № 38-ym przy placu Grzybowskim uprowadzono wczoraj wieczorem konia z bryczką, na której były 4 skóry, uszkodzony oblicza stratę na 250 rs. — Przy ul. Marszałkowskiej pod № 80-ym Annie Libnerowej skradziono różną biżuterję wartości 250 rs. — Z mieszkania Aleksandra Sokolowskiego przy ul. Brackiej pod № 20-ym skradziono różne złote i srebrne przedmioty wartości 150 rs.

Przy ul. Dzikiej pod № 3-im Zofii Bałaszewskiej skradziono wyroby platerowane, złote i srebrne wartości 185 rs.

= Przytrzymani.

Od pewnego czasu zdarzały się coraz częściej kradzieże koni z wozami i bryczkami, które furmani na chwilę pozostawiali bez dozoru.

Zuchwali złodzieje zazwyczaj z łupem bezkarnie umykali. Jednego z nich wszakże przytrzymano na Szmulowiznie.

Jest to Bartłomiej Bogucki.

W jednym z mieszkań pod № 1-ym przy ul. Siennej ujęto na uczynku kradzieży z włamaniem Jana Marmonta, który już nieraz był karany i 16-letniego Feliksa Siedleckiego.

Sprawców kradzieży, spłnionej pod № 109-ym przy ul. Solec, schwytano; są to: Izrael Kucharski i Chaim Puterman, którzy zeznali, iż łup sprzedali znanej paserce, Sarze Kucharskiej, więc i te aresztowano.

Wreszcie pod № 42-im przy ul. Podwale przytrzymano wraz z łupem Piotra Flanca i Jana Bonisłowskiego.

= Przy pracy.

Stolarz Franciszek Bambiński, pracujący w fabryce Lilpola i Rana pod № 2-im przy ul. Smolejnej, uległ odcięciu trzech palcy u lewej ręki.

Poszwankowanego, po udzieleniu pomocy lekarskiej, odwieziono do szpitala Dzieciątka Jezus.

= Nieostrożna jazda.

W przejściu przez ul. Żelazną, około domu pod № 65-ym, Stanisław Dobroszkiewicz, najechany przez bryczkę, którą powoził Jan Fedosow, uległ zranieniu głowy i ciężkiemu obrażeniu krzyża.

Poszwankowanego, w stanie bezprzytomnym, odniesiono do mieszkania pod № 33-im przy ul. Wroniej.

Na szosie radzywińskiej wóz włościański przejechał Wiktorję Szatkowską, która złamała lewą nogę.

Dorożkarz niewiadomo numeru najechał na ul. Krakowskie Przedmieście, wprost domu pod № 89-ym, na kiosk.

Szybki wskutek uderzenia dyszlem rozbiły się, a sprzedająca gazety tylko instynktownemu cofnięciu się zawdzięcza uniknięcie szwanku.

Sprawca wypadku bezkarnie umkął.

= Pobicie.

Dziś w południe na placu Teatralnym, obok sklepu Bruna, pobity się dwie kobiety z gminu o męża, przyczem jedna drugą poraniła.

Za naruszenie spokoju publicznego pociągnięto obie do protokołu i skierowano sprawę na drogę sądową.

= Niepobielony rondel.

Onegdajszego wieczora u Jana Chycińskiego, robotnika kolejowego na Półcowiznie, kilka zaproszonych na chrzciny osób, po spożyciu wczorzy, mocno się rozchorowało.

Ponieważ jedna tylko Karolina Chycińska, która niejadła ryby, była zdrowa, łatwo więc stwierdzono, iż taryba wywołała objawy choroby.

Okazało się później, iż rybę gotowano w wypożyczonym od sąsiadów rondlu, który, od dłuższego czasu nieużywany, stracił pobielę.

Spieszny i energiczny ratunek zapobiegł niebezpieczeństwu, lecz wszyscy konsumenci ryby dotąd są jeszcze chorzy.

= Wykolejenie.

Dzisiejszej nocy na kolei nadwiślańskiej, pomiędzy Celestynowem i Otwockiem, na 146-iej wiorście w pociągu № 201, idącym z Kowla do Pragi, skutkiem peknienia bandaży na kole, wykoleił się wagon z węglem drzewnym.

Linja i wagon zostały uszkodzone.

Wypadku z ludźmi nie było.

Po czterogodzinnym postoju, drogę doprowadzono do porządku i pociąg ruszył dalej.

= Podpalacz.

Dziewięć domu pod № 64-ym przy ul. Nizkiej, Majen Wrona, wszczął rozmyślnie pożar, który w samym zarodzie ugaszono.

Z przeprowadzonego na razie badania zebrano dostateczne dowody, stwierdzające winę Wrony, którego, z decyzji sądziego śledczego 5-go oddziału, aresztowano.

= Zbrodniarki.

Stróż domu pod № 26-ym przy ul. Podwale znalazł w dole śmietnikowym zwłoki nowonarodzonego niemowlęcia pięci zębskiej.

Zarządzono natychmiast śledztwo, z którego się okazało, iż było to dziecko 20 letniej Anny Gellenówny.

Matka tej ostatniej, Marianna Gellenowa, za zgodą córki dziecko wrzuciła do śmietnika.

Obie kobiety aresztowano.

Wieczory kameralne.

Zamiłowanie do muzyki kameralnej zdaje się wzrastać z każdą serją wieczorów, poświęconych przez Instytut muzyczny tej, tak wspaniałej a subtelnej częstce artysty twórczego.

Wczorajszy np. wieczór, pierwszy z serji bieżącej (trzydziesty-czwarty zaś z kolei), zapisał się w kronice rozsprzedaniem wszystkich biletów, co się nie zbyt często, niestety, zdarza.

Program zawierał trzy potężne dzieła Haydna, Beethovena i Schumanna.

Z bogatego archiwum ojca nowoczesnej muzyki kameralnej, Józefa Haydna (1732—1809), wydobyto kwartet (D-minor), zwany powszechnie kwartetem „kwintowym”, z powodu tematu pierwszej części, wyrażonego w pochodzie melodyjnym kwint. W kryształowej przezroczystości opracowania formalnego, temat ten przewija się we wszystkich głosach, skupiając się w najróżnorodniejszych kombinacjach kontrpunktowych, nie rażąc jednak bynajmniej oschłością scholastyczną. Andante jest pieśnią prawie dziecięcej prostoty i naiwności, gdy mnenet w formie kanonu igra cała pełnia życia i humoru—jest to jeden z najdosadniejszych przykładów skojarzenia umiejętności z natchnieniem. Finał, wysnuty z rytmów węgierskiej pieśni ludowej, kończy go dnie to dzieło

Następnie przypomniano nieporównanego romantyka Roberta Schumanna (1810—1856), dla którego przytem ideałem było opanowanie formy, pozostawiona w spuściznie po mistrzu klasycznym. Kwintet na fortepian i smyczki (op. 44, Es major, z r. 1842) pochodzi z perjodu największej dojrzałości i równowagi tego kompozytora.

Barwność i fantazja nowych pomysłów, nowego życia, nie lęka się w tem dziele wymiarów formy, owszem, znajduje w niej jakby podniecie do skupiania i krystalizowania zbyt bujnie rozrastających się zarodków. Nigdzie też Schumann nie wypowiedział się z taką siłą i spokojem, bez zatracenia właściwych cech swej tak odrębnej indywidualności. Najpiękniejszym epizodem tego dzieła jest zawsze entuzjasmująca część druga „*In modo d'un marcia*”, wyraz dziwnego smutku i rezygnacji. Finał jest przykładem świetnej roboty polifonicznej, pierwsze zaś *allegro* i *scherzo* zadziwiają ruchliwością i życiem rytmicznym. W wykonaniu tego dzieła przyjął udział p. Böhm, fortepianista z Petersburga, wykazując prawdziwy artyzm we właściwym traktowaniu tego pięknego i niezwykle trudnego dzieła kameralnego.

Po nad temi jednak dziełami górował w prawdziwie tytanicznej wielkości utwór wielkiego, nieporównanego dotąd w tym zakresie Beethovena.

Kwartet smyczkowy (op. 95, F-minor) stanowi jakby wstęp do szeregu tych monumentalnych prac Beethovena, które noszą nazwę „ostatnich kwartetów”. Wobec treści tego dzieła, wypowiedzianej ze swobodą, wytwarzającą nowe wymiary, wymienione powyżej utwory zdają się zanikać. Słusznie też Lenz, jeden z najgruntowniejszych znawców i glossatorów twórczości wielkiego symfonisty, upatruje w tem dziele źródło twórczości nie tylko Mendelssohna i Schumanna, ale nawet i naszego Chopina. I rzeczywiście, gdy się słyszy rytmy części, noszącej ogólnikowy napis „*Allegro assai vivace*”, trudno nie skojarzyć z niemi imienia tylu poematów mazurowych. Zdawaćby się mogło, że genialna twórczość Beethovena torowała drogę przyszłemu nieporównanemu pociebie tonów.

Cale dzieło drga męską siłą, jednością, które to przymioty ujawniają się nie tylko w naczelnych tematach, ale i w ich opracowaniu. Bogactwo zaś to nie daje się opowiedzieć, trzeba słyszeć jak to opowiada czarodziejski smyczek Barcewicza, zdobywający się na barwność odcieni, charakterystykę rytmiki nieporównaną.

Wobec tych przymiotów tak indywidualnych, nie często dających się spotykać wśród wirtuozów, upaść muszą wszelkie zarzuty niewykończenia, które sybarytyzm muzyczny, goniący za formą, a niewniakający w treść i jej stronę duchową, mógłby wytworzyć.

Należy też się Barcewiczowi szczerza podziękować za wybór tak potężnego dzieła. Bez jego udziału naczelnego wykonanie podobnych arcydzieł byłoby po prostu niemożliwością.

W wykonaniu wczorajszego programu, obok wyżej wymienionych artystów, przyjęli udział pp.: Stiller, Jakowski i Cink, dopełniający z powodzeniem kompletu smyczkowego.

Oklasków, rzecz naturalna, słuchacze wykonawcom nie szczędzili. *St. Ciechomski.*

NOTATNIK TERMINOWY.

— D. 10-go marca, w lokalu kasy pożyczkowej przemysłowców warszawskich, wydawane będą uczestnikom bilety wejścia na tegoroczne zebranie przedstawicieli kasy.

— D. 10-go marca odbędzie się w Petersburgu zjazd przedstawicieli tutejszych kolei dla ułożenia letnich rozkładów pociągów na r. b.

— D. 10-go marca, o godz. 12-iej w południe, w zarządzie okręgowym artylerji warszawskiej, odbywać się będzie licytacja na dostawę rozmaitych materiałów do obozu artyleryjskiego rembertowskiego; wadium wymagane jest w sumie 900 rs.

— D. 10-go i 11-go marca, o godz. 10-iej zrana, w tutejszym kantorze Banku państwa, w sali losowań, odbywać się będzie ciągnięcie 2-iej klasy 158-iej loterii klasycznej Królestwa Polskiego.

Obrady cukrowników.

Dobrze zwarty korpus, złączony solidarnością wspólnych interesów, stanowią cukrownicy. Na każdy apel przybywają oni w komplecie, a obrady ich, ze względu na przedmiot blisko i zarówno wszystkich obchodzący, odznaczają się prawdziwym ożywieniem.

Na wczorajszym zebraniu cukrowników dyskutowano najdłużej nad sprawozdaniem delegacji, powołanej do organizacji pól doświadczalnych z rozmaitemi odmianami nasion buraków. Referat p. Rutkowskiego wykazał wszystkie te desiderata, jakie zdaniem delegacji, na stacjach doświadczalnych należałoby zaprowadzić. Wnioski obejmowały uwagi tak delegacji, jak i innych producentów. Spotkaliśmy się

więc tu z wnioskami pp.: Wład. Mayzela, Dziegielewskiego, Wł. Jonasza i Piotra Wertheima.

Uwag tych, jako zbyt specjalnych, nie dotykamy, nadmienimy tylko, iż kładły one między innemi szczególny nacisk na obowiązkowe oznaczanie cukru z buraków metodą bezpośrednią, tudzież że doświadczenia ze zbyt wielką liczbą prób na jednej stacji, muszą wpływać niekorzystnie na ich dokładność.

Ponieważ dotychczasowa delegacja czynność swą ukończyła, postanowiono, ażeby wybór przyszłej powstał na innej, aniżeli obecnie podstawie, a mianowicie, żeby został dopełnionym przez samych producentów, którzy w nadsyłanych w tym celu listach do prezydium sekcji nazwiska kandydatów wskaza.

W sprawie projektowanego wydawnictwa dzieła, traktującego o technologii cukrowniczej, szerzej mówił p. Józef Natanson. Wspomnił on na przód o uśiłowaniach ś. p. Wizebka, które się rozbiły o różne trudności; następnie zaś zwracał uwagę na niezbędność wydawnictwa, w języku dla wszystkich krajowych cukrowarów dostępnym.

Zdaniem p. Natansona, należałoby podjąć rzecz zupełnie nową, jeśli pracę nie zupełnie oryginalną, to oryginalnie uzupełnioną, przynajmniej w tych działach, które dopełnienia wymagają.

Dobra wola jednego z cukrowników, który na cel powyższy zaofiarował rs. 1,000, trudności finansowe usunęła.

P. Mieczysław Dąbrowski poruszył projekt utworzenia konkursu na oryginalną pracę w tym przedmiocie.

Co do obu tych wniosków uchwalono, ażeby dla lepszego ich omówienia zwołać specjalne zebranie, mające kwestję stanowczo zadecydować. Zebranie to odbędzie się dziś o godz. 5-iej w sali muzealnej, do udziału zaś w niem zaproszono pp. Grafa, Piątkowskiego, Olszańskiego i Dreckiego, tudzież wszystkich tych, których sprawa ta goręcej zajmuje.

W kwestji uwag o przebiegu ostatniej kampanji cukrowniczej rozprawy były nader krótkie, ograniczyły się bowiem tylko do jednego wniosku, postanowionego przez p. Piaseckiego, a uzupełnionego przez p. Rutkowskiego. Wniosek ten dotyczył wprowadzenia reformy do sprawozdań podawanych przez cukrownie o przebiegu kampanji i wydajności buraków. Wogóle uznano niezbędność opracowania w tej mierze nowej instrukcji i nowych szematów sprawozdawczych. Ażeby zaś życzeniu temu zadość się stało i proponowana reforma przyjęta była przez wszystkie cukrownie, do ułożenia odpowiedniego regulaminu wybrano specjalną delegację, złożoną z pp.: Piaseckiego, St. Broniewskiego, Dembego, Lebkowskiego i Lubieńskiego.

Poświęcono też wczoraj chwilę oglądaniu przyrządu, przedstawionego przez p. Rayzachera, t. zw. manometru pneumatycznego, wskazującego wysokość napelnienia lub też wagę znajdującego się płynu w naczyniu.

Co do uchwalenia wreszcie porządku dziennego na zebranie czerwcowe, załatwienie tej sprawy pozostawiono zarządowi sekcji. *Ch.*

ZE ŚWIATA.

× Z Krakowa donoszą nam pod d. 7-ym b. m.: Prezesem bardzo pożytecznego Towarzystwa ratunkowego (niesienia pomocy w wypadkach nagłych) wybrany został ponownie prof. dr. Obaliński, jego zastępcą dr. Rossowski, profesorowie chirurgji. — Artysta dramatyczny, p. Rygier, wygłosił ma w dniach najbliższych odczyt o sztuce dramatycznej u nas. — Galicyjski wydział krajowy dał upoważnienie radzie m. Krakowa do zaciągnięcia pożyczki na inwestycje gminne w kwocie 1,600,000 złr. Pożyczka zaciągnięta zostanie w wiedeńskim zakładzie kredytowym ziemskim. — Na benefis p. Antoniego Siemaszki, utalentowanego komika tutejszego teatru, wystawiona zostanie w sobotę nowa farsa p. Zielińskiego (Arwina) p. t. „Kruczek pana mecenasa”. Melodramat p. t. „Roznościelka chleba”, wystawiony w sobotę na benefis p. Kałużyńskiej, wywołał dużo łez słuchaczek i politowanie krytyki. — Jak już telegraficznie doniosłem, kadet, a raczej, według tutejszej terminologii, kandydat na oficera, należący do pułku ułanów imienia Jego Cesarskiej Mości Najjaśniejszego Cesarza Wszechrosji, hr. Edmund Benzelsztjerna-Engeström, liczący 24 lat, zabity został w pojedynku. Wypadek ten stał się przedmiotem powszechnego zainteresowania. Nie są dokładnie znane szczegóły, towarzyszące zajściu, jakie zgon pełnego nadziei młodzieńca spowodowały; faktem jest wszakże, iż wraz z drugim swoim kolegą, wojskowym, wyzwał on na pojedynek jednego z dobrych swoich znajomych, niesłużącego w wojsku, niejakięgo R. Obaj wyzywający bili się z wyzwaniem. Pierwszy pojedynek na pistolety zakończył się bez szkody dla stron. W drugim R. strzelał pierwszy jako wyzwany i trafił Engeströma z lewej strony w brzuch, poniżej klatki piersiowej. Kula pistoletowa wyszła ranionemu prawą stroną, około stożu

pacierzowego. Pomimo pomocy najznakomitszych sił lekarskich tutejszych, nie powiodło się uratować życia młodzieńcowi. Na pogrzeb przybyli zrozpaczeni rodzice. Korpus oficerów pułku ułanów zajął się przygotowaniami. Mnóstwo osób towarzyszyło żałobnemu obrzędowi. Przyczyna pojedynku, według najlepszych źródeł: nieporozumienie młodzieńców, no i ich lekceważenie życia, uchodzące za dowód poczucia honoru wśród sfery, do jakiej należeli.

× Nowy kat. Temi dniami zamianowano w Wiedniu, na miejsce zmarłego Rudolfa Seyfrieda, nowego kata. Został nim brat poprzedniego, Alojzy Seyfried, zajmujący przed tem stanowisko kata w Serajewie. Ciekawym jest fakt, iż na miejsce zmarłego oprawcy 115-u zgłosiło się kandydatów. Ponętna widocznie posada.

× Aż dwoma naraz. W Steinamanger zastrzelił się temi dniami szambelan austriackiego dworu, Zygmunt Horwath de Szentgyörgy, znana na Węgrzech osobistość. Samobójca odebrał sobie życie przy pomocy dwóch pistoletów na raz, przykładając lufy jedną do skroni, drugą do piersi. Wedle orzeczenia lekarzy, każda z ran otrzymanych bezwarunkowo była śmiertelna. Zachwiana pożywcją majątkowa, zły stan zdrowia i smutne stosunki rodzinne, oto przyczyny, które, zdaje się, skłoniły Horwatha do zamachu na własne życie.

× Pociągający wykład. Z bogatym materiałem dowodowym w ręku mówił świeżo profesor dr. Heim w szwajcarskim klubie alpejskim w Zurichu o śmierci, spowodowanej upadkiem w przepaści górskie. Zdaniem prelegenta, wrażenia, przez jakie przechodzi ginący w ten sposób, różnią się wielce od przypisywanych im powszechnie; zdaniem ogółu, śmierć to ma być okropna. Wprawdzie umarli z wrażeń swoich spowiadać się nie mogą, istnieją wszakże i tacy, którzy w ostatniej chwili pewnej niemal śmierci uniknąć zdołali, a ci przechodzili wrażenia identyczne z zaginionymi. Profesor Heim, od wielu lat zajmujący się tą kwestją, zdanie swoje opiera na długim szeregu obserwacji, tak w górach czynionych, jak i na placu boju, nie wyłączając katastrof kolejowych, fabrycznych, no i wydarzeń z własnego życia. Spadający w przepaść nie doznaje żadnego bólu, ani strachu. Zdaje sobie najzupełniej sprawę z położenia, w jakim się znajduje. W przeciągu 2—10-ju sekund tyle przez mózg jego przepływa myśli, iż godziny nie starczyłoby na wypowiedzenie ich: „Zdolność myślenia wzmagą się nadzwyczajnie. W wielu, ba we wszystkich niemal wypadkach odbywa się nagły, błyskawiczny zwrot myśli w przeszłość. Wszystkie etapy życia stają kolejno przed oczyma. Następnie odzywają się w uszach jakieś melodyjne, łagodne tony, aż wreszcie grobowa nastaje cisza: to utrata przytomności. Słyszysz się uderzenia ciała, ale się ich nie bada, nie czuje. To samo dzieje się na polu bitwy; nie odczuwa się wejścia kuli w ciało i dopiero krwotok lub sparaliżowanie któregoś z członków ciała zwraca uwagę żołnierza na odniesioną ranę. Spadający w przepaść, którzy podlegają złamaniu ręki lub nogi, dowiadują się o tem dopiero gdy usiłują powstać. Bezwątpienia działa tu silne pobudzenie nerwów, hipnotyzujące wszelki ból.” Dr. Heim kończy słowami: „Ginący na dnie urwiska, piękna ginie śmiercią. Czyste, wielkie mózg jego wypełniają myśli; bez najmniejszego bólu zlatuje w błękitną próżnię. Dla nas tylko, pozostałych, śmierć taka wydaje się czymś strasznym; pewność jednak, iż do rzędu najłżejszych należy winna nas pocieszać.”

× Zazdrosny starzec. W Lanciano w Abruzzach zmarł w więzieniu aresztowany od kilku miesięcy Michał Pomponio, właściciel ziemski, liczący 71 lat z okładem. Wdowcem i ojcem będąc, d. 23-go kwietnia r. z. ożenił się z Marią Franciszką Caramanico, liczącą 62 lat, w której się szalenie oddawna kochał. Atoli namiętny i zazdrosny starzec wyobraził sobie słusznie czy niesłusznie, że jego połowica, siódmy już krzyżyk liczącą, była mu niewierna i w nocy z d. 20-go na 21-szy października r. z., kiedy spoczywali oboje, podniósł się, wpatrywał się długo przy świetle południowego księżyca w lica uspiętej towarzyski, a potem sześciokrotnem pchnięciem sztyletu zemścił się za urojoną prawdopodobnie niewierność. Przeżyć jednak nie mógł zbrodni i bólu: przed dniem sądu znaleziono go nieżywego w więzieniu.

BANKI MYDLANE.

Dysputa zaognia się coraz bardziej.

— Ależ—woła w zapale jeden z rozprawiających—to jasne, jak słońce. Zresztą, niech obecni rozstrzygną.

Tu, zwracając się do sąsiada, zapytuje:

— Za pozwoleniem... Pan jesteś ateistą, czy deistą?

— Ja?... ja?...—bąka sąsiad zmieszany—ja... panie... jestem właściwie dentystą... *

Z życia Rossini'ego.

Na pewnem zgromadzeniu dama, obdarzona ohydny pseudo-sopranem, zabiera się do odśpiewania arji z opery Rossini'ego.

— O, mistrzu!—rzecze dama przed przystąpieniem do fortepianu—jakaż uczuwać twógi!

— A jaką ja! łaskawa pani!—dorzuca mistrz z westchnieniem... *

W dniu 27 z. m., we wsi i parafji Niegowonice (powiat będziński) pobłogosławionym został przez Jks. Wincentego Wielochowskiego związek małżeński pomiędzy p. Aleksandrem Bezé, adwokatem i panną Marią Dobiecką, córką s. p. Stanisława Dobieckiego i Izabelli z Krosnowskich 2° voto Skiwskiej. 961

— Na rozszerzenie zakładu sierot imienia Jachowicza i filji w Drewnicy złożyli na ręce p. Juliana Fuchsa tytułem ofiary po rs. 100 pp.: Ludwik Górski, Karol Brzozowski i hr. Aleksander Czosnowski.

NEKROLOGJA.

KONSTANTY KOCHANOWSKI,

dymisjonowany pułkownik W. C. R., kawaler orderów, urzędnik dr. żel. warsz.-wiedeńskiej.

przeżył do wieczności dnia 7-go marca 1892 roku, przeżył lat 64. Pogrzebeni w głębokim smutku: żona, syn i rodzina zmarłego zapraszają krewnych, przyjaciół, kolegów i znajomych na żałobne nabożeństwo do dolnego kościoła Wszystkich Świętych na Grzybowie w dniu 10 marca, to jest we czwartek, o godzinie 10-ej i pół rano, a następnie na wyprowadzenie zwłok z tegoż kościoła i w tymże dniu, o godzinie 4-ej po południu, na cmentarz powązkowski. Osobne zaproszenia rozsyłane nie będą. —434—

Karol Ziolkowski,

obywatel m. Warszawy, po długiej i ciężkiej chorobie, opatrzony św. Sakramentami, zmarł dnia 6 marca 1892 r., przeżył lat 78. W głębokim smutku pozostałe siostrzenice zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych na żałobne nabożeństwo, odbyć się mające w kościele św. Piotra i Pawła na Koszykach, dnia 10 marca, tj. we czwartek, o godzinie 11-ej przed poł., oraz na wyprowadzenie zwłok w tymże dniu i z tegoż kościoła zaraz po nabożeństwie na cmentarz powązkowski. —959—

† S. p. Wawrzyniec Lindeman,

majster szewski,

po długich cierpieniach zmarł dnia 5-go marca 1892 r., przeżył lat 74. Pozostali w smutku: żona z córką, synami, synową i zięciem zapraszają krewnych i życzliwych na wyprowadzenie zwłok dnia 10 b. m., to jest we czwartek, o godzinie 4-ej po południu, z kaplicy przy ulicy Mylnej na cmentarz ewangelicko-anglikański. 2—964—

Za spókoj duszy

Jana hrabiego Tyszkiewicza,

zmarłego dnia 10 (22) lutego 1892 r. w dobrach swych Wołożynie, w wieku lat 61, odprawione zostanie

nabożeństwo żałobne,

w kościele po-karmelickim na Krakowskim-Przedm., dnia 11 marca r. b. (w Piątek), o godz. 11-ej przed poł., o czym pozostała rodzina zawiadamia krewnych, przyjaciół i znajomych. 960

Bernard Otto Semadeni

zawiadamia

krewnych, przyjaciół i znajomych o śmierci ukończonej małżonki swej

Katarzyny z Semadenich

zmarłej dnia 1-go marca 1892 r. w Paschja vo (Szwajcarja). —431—

† We czwartek, to jest dnia 10-go marca, jako w rocznicę śmierci, za duszę s. p. Aleksandra Mikołaja

JEZIERSKIEGO,

w kościele Przemienienia Pańskiego (po-kapucyńskim) przy ulicy Miodowej, o godzinie 10-ej zrana, odbędzie się żałobne nabożeństwo, na które pozostała wdowa wraz z córką i zięciem zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych. —958—

† W dniu 9-ym marca, tj. we środę, jako w dzień imienia

ś. p. Franciszki Ward,

odbędzie się o godz. 8-ej zrana msza święta w kościele św. Antoniego (po-reformackim). —956—

† Wszystkim przyjmującym udział w odprowadzeniu zwłok matki naszej

ś. p. Anny ze Snarskich Chojnackiej,

na miejsce wiecznego spoczynku, składa niniejszem serdeczne podziękowanie

Rodzina. 967

† Wszystkim krewnym i znajomym za odprowadzenie zwłok syna mego s. p. Władysława, serdecznie dziękuje stroska—na matka i siostra.

—965—

W. Ostrowska.

Z Petersburga.

Now. wrem. rozwija w dalszym ciągu poruszoną przez gazetę *Swiet* kwestję pół i ćwierćkopiajek, rzadko spotykanych w obiegu. Zdaniem gazety, przyczyną tego objawu jest niezbyt odpowiednia forma monet.

„Proszę się przyjrzeć pół i ćwierćkopiajkom. Cóż to za monety! Te drobne, malutkie kraczki miedzi giną zupełnie w palcach dorosłego człowieka. Trudno je wziąć ze stołu, a zgrubiałe palce robotnika wprost nie są w stanie dać sobie z nimi rady. Znalezienie podobnego drobniaku w zakątkach kieszeni jest prawdziwym zadaniem dla włóścianina, a zgubienie jej reprezentuje stratę pewnej części pracy. Ztąd też najzupełniej zrozumiałem jest, iż ludność robocza nie życzy sobie bynajmniej otrzymywania przy wypłacie tak drobnych monet. Potrzeba przywrócić półkopiajce jej poprzednią formę, a znów pojawi się ona w obiegu, ponieważ nie ma wątpliwości, że jest ona rzeczywiście potrzebna. Tymczasem zaś codziennie na targach powtarza się scena handlu zamiennego, albowiem włóścianie, zamiast resztujących półkopiajek, biorą od kupców karmelki, igły, zapalki i t. d.”

W dalszym ciągu gazeta zwraca uwagę, że przy biciu monety miedzianej zbyt wielką wagę przywiązywano do ścisłego podziału wagi, odpowiednio do monety: kopiajka waży akurat pięć razy mniej, niż moneta pięciokopiajkowa i t. d.

„Przy biciu monety zapomniano o najpierwszym warunku, a mianowicie, że moneta powinna być przede wszystkim dogodną do obiegu. Aby nie zmieniać ceny jednego puda miedzi w monecie, należałoby większe monety zrobić lżejszymi, a mniejsze — cięższymi od znajdujących się obecnie w obiegu. Skutkiem tego stałyby się one dogodniejszymi, a absolutna ich cena i tak jest fikcyjną.”

Dalej dziennik petersburski powiada, że ponieważ drobna moneta miedziana przeznaczona jest przeważnie do użytku prostego ludu, przeto byłoby słusznym, aby zamiast wybijania na niej ułamków „ $\frac{1}{2}$ ” i „ $\frac{1}{4}$ ”, zupełnie niezrozumiałych nawet dla bardziej wykształconych włóścian, przyswojono wzmiankowanej monecie nazwę np. „grosz” i „połówka”, lub „półgroszek”, samemu zaś stemplowi nadano możliwą prostotę, dla odróżnienia od monet wyższych.

Pomimo zaprzeczeń z różnych stron, *Birż. wied.* obstają przy podanej przez siebie wiadomości, że od września zacznie obowiązywać nowy dodatkowy podatek od rafinady w wysokości 40 kop. od puda. Dziennik stara się dowiedzieć, że i tak cukier pod względem opodatkowania będzie w wyjątkowych warunkach:

„Jeżeli porównać Rosję, gdzie akcyza od cukru pobierana jest od 13-go sierpnia 1889-go r. w stosunku rubla od puda, z Niemcami, gdzie podatek od cukru jest niższy, aniżeli w innych mocarstwach zagranicznych i wynosi około 1 rs. 37 kop. kredyt. od puda cukru nieoczyszczonego, z Holandją, gdzie taki sam cukier opłaca 3 rs. 50 kop. kred. od puda oraz z Włochami, gdzie podatek wynosi 3 rs. 75 kop. kred., to przekonamy się, że w Rosji opodatkowanie cukru jest najniższem. Niemniej umiarkowaniem jest opodatkowanie cukru w Rosji w porównaniu z ceną sprzedażną tego produktu. Wynosi ono względnie drobny procent, jest najniższem w porównaniu z opodatkowaniem innych artykułów produkcji. Podatek np. od spirytusu przewyższa 5—7 razy jego cenę sprzedażną (bez akcyzy), podatek od nafty równa się wartości produktu; podatek od wyrobów tytoniowych (z wyjątkiem gatunków wyższych) stanowi od 25—37½% ceny ich sprzedażnej; zapalki, sprzedawane w paczkach, zawierających 10 pudełek, po 8—10 kop., opłacają akcyzę 2½ kop., nareszcie drożdże prasowane opłacają podatek 10 kop. od puda, przy cenie sprzedażnej 50—60 kop. W ten sposób rafinada i tak pozostanie w warunkach wyjątkowych.”

Petersb. wied. ze sprawozdania ministerjum oświaty przytaczają następujące dane o egzaminach dojrzałości w r. 1891-ym:

Egzaminy odbywały się w 178-iu zakładach naukowych. Do egzaminów zgłosiło się 3,399 kandydatów ze szkół rządowych, 53-ch uczniów szkół cerkiewnych, 79-ciu uczniów gimnazjów prywatnych i 264 osoby postronne — ogółem 3,795 osób (więcej niż w r. 1890-ym o 197). Z ogólnej tej liczby nie dopuszczono do egzaminu 170 osób, tak, że faktycznie do egzaminu stanęło 3,625 osób, t. j. 3,271 uczniów szkół rządowych, 52-ch uczniów szkół cerkiewnych, 76-ciu uczniów gimnazjów prywatnych i 226 osób postronnych. Egzamin pomyślnie zdało: 3,046 (93.1%) uczniów szkół rządowych, 51 (98%) uczniów szkół

cerkiewnych, 76-ciu (100%) uczniów gimnazjów prywatnych i 99 (43.8%) osób postronnych. Ogółem wydano patentów i świadectw dojrzałości 3,272 (90.2%). W roku 1890-ym procent był nieco wyższy i wynosił 90.7.

Medali w r. 1891-ym wydano 306, z tego 142 złote i 164 srebrne.

Według wieku, uczniowie, którzy uzyskali w roku ubiegłym świadectwa dojrzałości, dzielą się na następujące kategorie:

17-letnich było	189 czyli	5.7%
18 " "	677 "	20.6%
19 " "	867 "	26.4%
20 " "	785 "	23.9%
21-letn. i starszych	754 "	23%

W ten sposób największa liczba przystępujących do egzaminu była w wieku lat 19-u. Do kategorii tej należeli przede wszystkim uczniowie szkół rządowych. Natomiast wśród osób postronnych przeważał wiek 21 lat (60.6%).

Z ogólnej liczby osób, które zdały egzamin dojrzałości w r. 1891-ym, 2,911 osób, czyli 88.9% oświadczyło chęć wstąpienia do uniwersytetu lub odpowiadających mu wyższych zakładów naukowych, w szczególności zaś na wydział lekarski 1,073 (32.7%) i do akademii medyko-chirurgicznej 932 (28.4%), na wydział prawny lub do liceum demidowskiego 627 (19.1%), na fakultet fizyko-matematyczny 190 (5.8%), wreszcie na wydział filologiczno-historyczny 48 (1.4%). Do zakładów specjalnych wstąpiło 275 osób, t. j. 8.4%. Wreszcie do zajęć wprost praktycznych, po uzyskaniu patentu przystąpiło 86 osób, czyli 2.6%. W roku poprzedzającym stosunek był podobny, do uniwersytetów wstąpiło 91.1%, do zakładów specjalnych 6.5%, wreszcie pozostało na patentcie gimnazjalnym 2.2%.

Tyfl. wiestnik otrzymuje wiadomość z Teheranu, że w pałacu szacha zdarzyło się kilka wypadków influenzy. Pomiędzy innymi na influencję zapadła żona szacha.

Grażdanin donosi, że towarzystwo, utrzymujące kąpiele w Spa, zamierza założyć w Rosji podobne kąpiele na wybrzeżu m. Czarnego w pobliżu Batum. Towarzystwo delegowało niedawno swego pełnomocnika, który upatrzył już odpowiednie miejsce i załatwił formalności przedwstępne.

Telegramy „Kurjera Warszawskiego”.

Petersburg 8-go marca. (Tel. pryw. Kur. W.) — Jeneral-gubernator warszawski, jen. Gurko, powrócił do Petersburga. (Aj. półn.)

Petersburg 8-go marca. (Tel. pryw. Kur. W.) — Porucznik pułku kawalerji gwardji, książę Karageorgiewicz, żeni się z księżniczką Demidow San Donato. (Aj. półn.)

Petersburg 8-go marca. (Tel. pryw. Kur. W.) — *Birżewyja wiadomości* donoszą, iż rząd stanowczy odmówił fabrykantom cukru unormowania ich produkcji. (Aj. półn.)

WYSTAWA W BERLINIE.

Berlin 8-go marca. (Tel. pryw. Kur. W.) — Kanclerz Caprivi wyraził się przychylnie o projekcie berlińskiej wystawy powszechnej.

EMIGRACJA ŻYDOWSKA.

Hamburg 8-go marca. (Tel. pr. K. W.) — Konsulat amerykański pozwolił wysyłać żydów, wiarygodnych przez lekarzy.

Berlin 8-go marca. (Tel. pryw. K. W.) — *Frankfurter Ztg.* donosi, że baron Hirsch polecił komitetowi dla emigracji żydowskiej w Mysłowicach (Prusy), ażeby wysłał sześciuset żydów do Irlandji, gdzie pod kierunkiem radcy górniczego, Schneidera, mają wykształcić się do celów górniczych.

WAKANSE.

Rzym 8-go marca. (Tel. pryw. Kur. War.) — Ze śmiercią kardynała Mermilloda liczba wakansów w świętem kolegium doszła do trzynastu. Na najbliższym czerwcowym konsystorzu Papież zamianuje dziesięciu kardynałów. Kandydaci już naznaczeni.

TRAKTATY HANDLOWE.

Rzym 8-go marca. (Tel. pryw. Kur. War.) — Poseł szwajcarski, Bavier, doręczył Rudiniemu odpowiedź Szwajcarji na propozycje włoskie co do cel bawelnianych. Odpowiedź przypuszcza możliwość porozumienia.

WYBORY DO IZBY.

Paryż 8-go marca. (Tel. pryw. Kur. War.) — W miejsce biskupa Freppela wybrany został w Breście deputowanym biskup Hulst. W Bethune wybrany socjalista Lamendin 8,768 głosami, Delisse otrzymał głosów 7,080.

OTWARCIE GRANICY.

Paryż 8-go marca. (Tel. pryw. K. W.) — Unia stowarzyszeń ludowych w Lugdunie uprasza imieniem osiemdziesięciu stowarzyszeń departamentu rodainskiego o otwarcie granicy dla swobodnego dowozu artykułów żywności. Też same kroki poczyniła liga ludowa w Marsylii.

WYBORY W LONDYNIE.

Londyn 8-go marca. (Tel. pr. Kur. W.) — Do rady hrabstwa londyńskiego wybrano 69-ciu progresistów i 25-ciu zachowawców umiarkowanych; nie ulega już wątpliwości, że progresiści (stronnictwo Gladstone'a) będą mieli większość w radzie.

OTWARCIE PARLAMENTU.

Bukareszt 8-go marca. (Tel. pryw. K. W.) — Król Karol otworzył sesję parlamentu. Mowa trona wa rozwija politykę pokoju i porządku, zapowiada liczne reformy i wyraża zadowolenie z powodu, że izba i senat, dzięki ostatnim wyborom, osiągnęły nęszczenie jednolitość, konserwatywną większość.

POŻAR MAGAZYNÓW.

Berlin 8-go marca. (Tel. pr. Kur. War.) — W Kłapejdzie zgorzała miejska halla targowa. Znaczące zapasy towarów zniszczone.

ŚNIEGI.

Bukareszt 8-go marca. (Tel. pr. Kur. War.) — W Jassach upadł śnieg na metr wysoko. Ruch kolejowy przerwany.

Lwów 8-go marca. (Tel. pryw. Kur. War.) — Do sejmu wniesiono liczne petycje włościańskie, domagające się zmiany ordynacji wyborczej i tajnego bezpośredniego głosowania z usunięciem instytucji prawyborów. Członek wydziału krajowego, Romanowicz, oświadczył, że wydział od listopada zajmuje się już sprawą głodową. Dotkniętych jest głodem trzynaście powiatów zachodnio-galicjskich całkowicie, a dwa częściowo. Postanowiono rozpocząć jak najwcześniej roboty publiczne. Włościanin Potoczek domagał się bezpłatnego przewozu zboża na kolejach i odpisania podatków. W powiecie żywieckim cierpi głód 63,000 ludzi. Poseł Tarnowski wniósł interpelację w sprawie wylewu Wisły w tarnobrzeskiem, gdzie utworzył się zator trzymilowy i wały popękały. Rząd powinien przedsięwziąć roboty ochronne. Następnie uzasadniono wnioski, żądające polepszenia plac robotników. Merunowicz postawił wniosek utworzenia funduszu pożyczkowego w wysokości 300,000 złr. na zaliczki dla gmin, celem przyspieszenia budowy szkół. Potoczek wezwał wydział krajowy do wypracowania nowej ustawy gminnej na podstawie gminy zbiorowej.

Budapeszt 8-go marca. (Tel. pr. Kur. War.) — Cisa zamarzała. Okręty stanęły.

Berlin 8-go marca. (Tel. pryw. Kur. War.) — Aby umożliwić wcześniejsze, niż zamierzano, zamknięcie sesji parlamentu niemieckiego, rząd zamierza odłożyć do innej pory uchwalenie wniesionych projektów ustawodawczych przeciw pijaństwu i nierządowi. W kołach sejmu pruskiego powatpuiewają, aby projekt szkolny na tej już sesji mógł być uchwalonym.

Lubeka 8-go marca. (Tel. pr. Kur. W.) — Senat zaprosił ks. Bismarka do odwiedzenia Lubeki. Bismark przyrzekł.

Londyn 8-go marca. (Tel. pr. Kur. War.) — W Trypolisie sułtan wydał firman, zaprowadzający powszechną służbę wojskową, a znoszący milicję. Kilka tysięcy arabów wykonało przed pałacem sułtańskim demonstrację z tego powodu. Wojsko rozprędziło tłum. Wiele zabitych i ranionych.

Rzym 8-go marca. (Tel. pr. Kur. W.) — Na wysepach liparyjskich było silne trzęsienie ziemi.

Lizbona 8-go marca. (Tel. pr. K. W.) — W Portugalii orkany wyrządziły wielkie spustoszenia. Żegluga na Tagu ustała.

Ateńy 8-go marca. (Tel. pryw. Kur. War.) — Ministrem finansów mianowany został Deimezis. Tekę spraw zewnętrznych objąć ma były poseł w Rzymie, Meletopulos.

Berlin 8-go marca. (Tel. pryw. Kur. War.) — Ruble w gotówce 207 10 (wczoraj 206.20)
Ruble na dostawę 207 00 (wczoraj 206.—)

ODPOWIEDZI REDAKCJI.

— *Fijolkowi.* — Tylko w drodze ogłoszeń kolekcję marek pocztowych sprzedać można. Innej rady nie ma.
— *Luknecemu nauki.* — 1) Odpowiedź na pierwsze pytanie zamieściliśmy w N 59-ym *Kurjera* z 28-go lutego. 2) Pracownia, choćby w zakresie najmniejszym, musi wykupić odpowiedni patent, pozwalający jej wywieść firmę i otworzyć interes prowadzić. 3) Najbliższa czytelnia przy ul. Piwnej pod N 11-ym, otwarta w niedzielę od godz. 10—12-ej przed południem i w środy od 5—7-ej wieczorem.
— *Komecie.* — Jeżeli panu idzie o to, aby talent pański nie zginął nadaremnie, to najlepiej pan zrobi, gdy cały zbiór swoich wierszyków wyda w książkę własnym nakładem.
— *Panu Józefowi M.* — Takie utwory nie nadają się do pism, szeroko rozpowszechnionych.

GIEŁDA.

Warszawa 8-go marca.

Dzisiejsze poranne szacowania berlińskie zapowiadały 206.50 i 207, co odpowiada kursom 48.42½ i 48.30 bez kosztów, a otrzymane nadto depesze zaznaczały mocne usposobienie giełdy tamtejszej. Nasze zebranie rozpoczęło obroty kursem 48.45 (równia 206.40 m. bez kosztów) za Berlin wpłatowy i przy dość chętniej podaży waluty, obniżyło tę cenę do 48.35 (t. j. 206.80 m. za 100 rs.). Różnice tworzyły dziś 10 kop. i 55 kop. przy porównaniu wczorajszego kursu końcowego na korzyść rubli. W dostawach robiono dziś dość dużo. Sprzedano dostawy z odbiorem stałym w końcu maja r. b. po 48.40 i 48.35, w końcu kwietnia r. b. po 48.35, w końcu b. m. po 48.40 i 48.35 i za osiem dni po 48.32½.

Waluty obce w średnim ruchu. Krótkim Berlinem obracano po 48.45, 48.40, 48.37½ i 48.35, przeważnie jednak po kursie 48.27½. Londyn krótki bez obrotów. Za Paryż krótki osiągnęto 39.27½. Wiedeń krótki nabywano po 83.20 i 83.10.

Wartość walut nie notowanych urzędowo: przekazy krótkie na Londyn 9.85, na Paryż 39.40 i na Wiedeń 83.50.

W papierach obroty średnie, lecz dość żywe, przy tendencji mniejsej. Żądano za listy likwidacyjne po 98.35 i 98, względnie do wielkości odcinków, a otrzymano 97.80, 97.82½ i 97.85 za większą sumę (około rs. 100,000) w sztukach po rs. 1,000 i 500. Wschodnie pożyczki w zafiarowaniu nominalnem po 102.25 II-ej em. i po 103 III-ej em. Zabrano kilka pożyczek premjowych r. 1864-go po 236.75 i 237, kilkanaście premjówek z roku 1866-go po 226.25 i 226.50, oraz kilka listów premjowych szlacheckich pełnoopłaconych po 201.25. Pożyczkę wewnętrzną 4% z roku 1887-go I ser. ceniono po 94.65, nabyto zaś kilkanaście tys. po 94.50 i 94.55.

Listy zastawne ziemskie 5% starano się umieścić po 102.— I-ej s. i po 101.20 II-ej, III, IV-ej i V-ej ser., a umieszczono kilka tys. I s. po 101.80, oraz kilkanaście tys. najmłodszej serii po 100.90 i 101.—. Listy zastawne 5% miasta Warszawy ofiarowano po 102.25 I-ej i II-ej serii, po 101.75 III-ej ser., 100.50 IV-ej i po 100.30 ser., a nabyto kilka tysięcy III-ej ser. po 100.35, oraz kilkanaście tysięcy najmłodszej serii po 100.10 i 100.15. Poszukiwano 5% listów zastawnych m. Łodzi I-ej s. po 99.25, przy żądaniu po 98.50 za II, III i IV s. Listów zast. 6% kaliskich, lubelskich i ptockich można było dostać po 104.25. Ulokowano przeszło rs. 20,000. Obligów kanalizacyjnych m. Warszawy po 99.10, 99.15 i 99.20 przy chęci zbycia po 99.50.

Dziś po raz pierwszy cedula urzędowa notuje sprzedaż akcji Towarzystwa kopalnianego sosnowickiego po 206, przy żądaniu po 207.50 i poszukiwaniu po 205. Notowano w żądaniu kupony celne po 1.58, marki w gotówce po 48½ kop. guldeny po 84 kop. i franki po 39¾ kop.

Godzina 12. Usposobienie giełdy dla walut obcych słabe, wyczekujące.

Nieurzędowe kursy żądane: za Berlin krótki 48.55 za Londyn krótki 9.85, za Paryż krótki 39.40 i za Wiedeń krótki 83.50.

Okowita. Wiadro 100% rs. 10.85 netto. Wiadro 78% rs. 8.62½. 2% Dowozy i zapasy dostateczne. Usposobienie bardzo słabe. Cena warsz. Tow. ocz. i sprz. okowity rs. 10.93.

Cukier. Biuro przedstawicieli fabrykantów cukru w Kijowie telegrafuje pod d. 7-ym b. m., że wskutek podniesienia cen mączki cukrowej, towarzystwa: aleksandrow-

skie, korjukowska, kijowskie, czerkaskie, charkowskie, Gniewań, oraz fabryki: tulska, michajłowska i smielańska postanowiły podwyższyć cenę rafinady od daty dzisiejszej o piętnaście kopiejek na pudzie, od cen dotychczasowych

Sprawozdania z targów.

— Magazyny tranzytowe przy stacji Praga kolei warszawsko-terespolskiej.

Sprawozdanie z dnia 7 marca 1892 r.

	wyszło:	pozostaje
Żyta	1 wagonów	61 wagonów
Owsa	1	77
Maki żytniej	—	45
Maki pszennej	—	15
Kaszy jaglanej	2	314
Kaszy gryczanej	—	18
Ryżu	—	—
Pszenicy	2	55
Jęczmienia	—	41
Grochu	1	—
Gryki	—	9
Cebuli	—	2
Fasoli	—	10
Łoju	—	—
Makuchów	—	20
Maki kartoflanej	—	1
Cukru	—	6
Kukurydzy	—	4
Maki kukur.	—	—
Tranu	—	—

Razem 7 wagonów

678 wagonów

Ceny zboża wynoszą:

Żyto	od 115 do 130 kop. za pud.
Pszenica	od 120 do 130
Jęczmień	od 75 do 103
Owies	od 75 do 100
Kasza jaglana	od 185 do 150
Kasza gryczana	od 165 do 175
Groch	od — do 120
Kukurydza	od 78 do 82

Łódź 5-go marca. — Na tutejszych targach zbożowych w ostatnich dniach popyt był w ogóle dobry. Od wtorku sprzedano na stacji towarowej pszenicy 300 korey po rs. 8.25 do 8.50, owsa 1000 korey po rs. 3.20 do 3.40, jęczmienia 500 korey po rs. 5.82½ do 6.10 i fasoli 610 pudów po rs. 1.40. Na Nowym Rynku sprzedano wczoraj pszenicy 200 korey po rs. 8.60 do rs. 8.50.

Oczekiwane tytonie i papierosy

K. K. ETIKOWA w Odesie

(dawniej Tow. B-ci Etikowych, założ. w r. 1829)

nadeszły do Składu tabacznego

pod firmą „Mustafa“

d. L. GAGACKI,

w Warszawie, Krakowskie-Przedmieście 9
róg Królewskiej,

Wyroby tabaczne pomienionej fabryki nabywać można w większych składach tabaczych w Warszawie i na prowincji. 927

— Dentysta **L. Szwaremacher** przyjmuje od 10 rano do 6-ej po poł. Żabia nr 9. 962

Dyrekcja

drogi żelaznej

Warszawsko-Wiedeńskiej

zawiadamia, że od dnia 1 (13) marca r. b. zacznie obowiązywać, ogłoszona w nrze 292 Zbioru taryf russkich dróg żelaznych pod nr 4403, nowa taryfa lokalnej komunikacji tejże drogi, wskutek czego obowiązująca do tego czasu także taryfa nr 1738 zostaje zniesiona, za wyjątkiem niektórych specjalnych i ulgowych taryf, wyszczególnionych w ogłoszeniu nr 1413, pomieszczonem w wyżej powołanym Zbiorze taryf. 433r

Towarzystwo Pań św. Wincentego à Paulo, Panom:

B. Herse, St. Mioduszewskiemu, Wł. Istomin, G. Sennwald, Fr. Wimmickiemu, A. Wapińskiemu, Al. Lipink, P. Gielżyńskiemu, E. Konrad, Braciom Bernstejn, E. Chrzanowskiemu, J. Seydlitz, A. Tuczyński, St. Winiarskiemu, A. W. Wilczewskiemu, J. N. Bronikowskiemu, J. Müller, M. Leszczyńskiemu i K. Morrytz, K. Sulistrowskiemu, S. Glińskiemu, J. Rosenblum, Kalinowskiemu i Przepiórkowskiemu, E. Westphal, G. Schyller, Braciom Neumann, H. J. Rundo, T. Paprockiemu, A. Schuster, A. Wiśniakowskiemu, M. Orgelbrand, F. Hösick, E. Wenee i S-ka A. Graff, Braciom Henneberg, J. A. Krausse, M. Silberberg, M. Harczyk, L. Grodzkiemu, Wł. Bednawskiemu, F. Izdebskiemu, F. Puls, G. Gerlach, F. Schlager, E. Feist, S. Kalinowskiemu, A. Mann, A. Klink, J. D. Sommer, St. Majewskiemu, N. Klink, R. Wildt, J. Fragnet, T. L. Breymeyer, Arthur i S-ka, J. Hordliczka, K. Berent i E. Plewińskiemu, F. Trelle, P. Bitshhann, A. Gleser, M. Pik, P. Gabriel (Szkoła wyrobów koronek) za łaskawie przysłane fanty loteryjniniejszem składzie serdeczne „Bóg zapłać”. 95.

KAPIELE ELEKTRYCZNE
mineralne hydropatyczne w zakładzie leczniczym
w Łazienkach akcyjnych. 385r

— Dentysta **Zofia Gutzman** wstawia zęby
sztuczne, leczy i plombuje. Przyjmuje codziennie od
10 rano do 5-jej po południu. Szpitalna 3. 942

920 Dr **Grodzki** leczy choroby sekretne
oraz niemoc wskutek takowych. Krak. Przed. 63.

WACŁAW HORODYŃSKI
advokat przysięgły. Przyjmuje sprawy do
wszystkich sądów. Warszawa Wspólna 40, m.
12. Do g. 10 r. i od 5—7 w. 917

KORESPONDENCJA PRYWATNA.

— Do X. Y. Z.—Odpowiedź na nr 12 byłaby na
czasie.—E. 953

— „Dyskretnemu”.
Proszę o bliższe szczegóły. 954

Kurs giełdy warszawskiej.

Dnia 8 marca 1892 r.

W e k s l e.	Żąd.	Plac.
Berlin 100 mar. z krót. term.	—	—
Londyn 1 funt ster.	—	—
Paryż 100 franków	—	—
Wiedeń 100 guld.	—	—
Papery publiczne:		
5% Listy zast. z r. 1869 duże	102.—	—
małe	—	—
Listy zast. m. Warsz. serji I	102.25	—
II	102.25	—
III	101.75	—
IV	100.50	—
V	100.30	—
Listy zast. m. Łodzi serji I-iej	—	99.25
4% Listy likwidacyjne duże	98.35	—
małe	98.—	—
Bilety Banku Ces. ser. I, II i III	—	—
Ros. Poż. Premjowa z r. 1864	—	—
1866	—	—
I Pożyczka wschodnia rs. 100	—	—
II	100	102.25
III	100	103.—
4% nowa pożyczka	—	94.65
Listy wileńskie długotermin.	—	—
Akcje i obligacje:		
Obligacje miasta Warszawy	—	—
Akcje dr. żel. warsz.-w. rs. 100	—	—
Akcje dr. żel. warsz.-b. rs. 100	—	—
Akcje dr. żel. warsz.-terespol.	—	—
Akcje dr. żel. fabr.-łódzkiej	—	—
Akcje Banku handl. warsz.	—	—
Akcje Banku dyskont. warsz.	—	—

Wartość kuponu:

(po potrąceniu podatku skarbowego)
Od Listów zas. ziemskich 5% kop. 100¹
Od Listów zast. m. Warszawy kop. 207¹
Od Listów zast. m. Łodzi kop. 167¹
Od Listów likwidacyjnych kop. 102¹
Od Obligów m. Warszawy 191¹

Targi

NA PLACU WITKOWSKIEGO

Dnia 8 marca 1892 r.

	Pud	Korzec
od do	od do	od do
K o p i e j e k		
Pszonica 242 sm. i ord.	—	—
„ „ pstra i dobra	—	820
„ „ biała	—	835 840
„ „ wyborowa	—	—
Żyto wyborowe 232 funt.	—	—
„ średnie	—	650
„ wadliwe	—	—
Jęczmień 2 i 4 rzęd. 202 f.	—	—
Owies	—	285 325
Gryka	—	—
Rzepak letni	—	—
„ zimowy 212 funt.	—	—
Rzepak rapos. zim. 212 f.	—	—
Groch polny 262 funt.	—	—
Kasza gryczana	—	—
Kasza jagłana	—	—
Siana pud.	30	37
Słomy pud.	25	28

Dziesięciokonna

maszyna parowa do sprzedania.—K. Sien-
nicki, Wspólna 23. 279

szybka, praktyczna i pe-
wna nauka języków:
francuzkiego i niemieckiego.

Metoda **Toussaint—Langenheida** i
Otta.
Rozmówki praktyczne do użytku szkolne-
go, prywatnego i w podróży.
Polsko-francuzkie 75 kop.
Polsko-niemieckie 75
Polsko-niemiecko-francuzkie 90
w formie kieszonkowej, elegancko opr-
awne.—Skład główny w księgarni G. Centner-
szwera w Warszawie.—Do nabycia w celniej-
szych księgarniach. 248

Złoty Medal 1885 r.

KASSY ogniotrwałe
Roberta Bohtego,
Nowy-Swiat Nr 34.
SPECJALNA FABRYKA

nagrodzona medalami na wystawach Euro-
pejskich i Amerykańskich.—Wyrób pierw-
szorzędny.—Ceny niskie, znaczny wybór.—
Cenniki z rysunkami wysyłają się bezpla-
tnie. 21R

OSTRYGI
HOLENDERSKIE
codziennie świeże

w Handlu Win i Delikatesów
Ant. Stepkowskiego,
Wierzbowa Nr 9. 13r

Przez LICYTACJĘ

sprzedanym będzie w drodze działów w Sa-
dzie Okręgowym Warszawskim, dnia 1 (13)
Kwietnia r. b.; majątek ziemski bez służ-
bności

Wola Kałkowa,

w pow. Kutnowskim, stacja Pniewo. Włók
35, ziemi ornej włók 22, lasu staro-drzewn.
4½, zagajniku 1 włók i 5 włók łąki.—In-
wentarz żywy i martwy dostateczny, budyn-
ki w dobrym stanie.—Wiadomość w kance-
larii adwokata przysięgłego Pawłowskiego,
Świętojerska Nr 22. 307

Sad przy chacie.
E. JANKOWSKIEGO,

trzęcie wydanie znacznie powiększone
Wyszło z druku.—Do nabycia po kop. 25.
„Ogrodnik Polski”, Mazowiecka 11. 277r

WODA KOŁOŃSKA
KWIATOWA

NAGRODZONA NA WYSTAWIE PARYSKIEJ
ZŁOTYM MEDALEM

Dostać można we wszystkich większych
składach perfumeryjnych, galanterijnych i
aptecznych oraz zakładach fryzjerskich w War-
szawie i na prowincji 28r

Do A. Gaszyńskiego!

W sprawie znanej zapytu-
je, czy mogę dla ukończenia,
w zastępstwie mego teścia J. J. lub z
nim przyjechać do War-
sawy, gdyż W. ze Lwowa oddalić się nie
może. **Józef Bilinski.**

335 Wierzbów, p. Narajów—Galicja.
Jest do sprzedania lub do wydzier-
żawienia

APTEKA,

w osadzie gub. Piotrkowskiej.—Warunki
przystępne.—Doktor stały w miejscu.—Wia-
domość: Ogrodowa 4, mieszk. 5, lub u W-go
Skomorowskiego w szpitalu żydowskim. 354

Prawdziwe tylko takie, które Fabryczna

„Nie kaszłaj”

Mał-Ekstrakt i Cukierki z traw
miodowych

L. G. Nitsch i Sp.
we Wrocławiu.

Analiza chemiczna i doświadczenia
lekarskie przynajmniej, iż wymienione pre-
paraty żądnych szkodliwych dla zdro-
wia pierwiastków w sobie nie zawie-
rają i skutkiem tego dozwolono wpro-
wadzić i sprzedawać takowe w Rosji.
CENA. 2 kop. 40.—Cukierki po kop.
30 i 50.

Opakowanie i przesyłka osobno się liczą.
Główny Skład dla Rosji u
W. Auricha w St.-Petersburgu,
Kołokolnaja 13—19. Sprzedają
we wszystkich składach aptecz-
nych i Aptekach w Rosji. 15r

LICYTACJA

w kasie zaliczkowej **Eljasza Elblin-
gera**, przy ulicy Żelaznej w domu pod
Nr 33, rozpocznie się w d. 17 (29) Mar-
ca 1892 r. o godzinie 12 w południe
i trwać będzie w ciągu dni następnych, aż
do czasu ukończenia sprzedaży znajdujących
się w kasie zastawów nie wykupionych w
terminie lub nie prolongowanych. 355

Na czas postu poleca
SKŁAD
Win i Delikatesów
L. Wróbel,

Krakowskie-Przedmieście Nr 25.
Sielawy augustowskie, Sigi, Łosoś
wędzony, Szprotki, Siedzie wyborowe,
Kawior Astrachanski, Sardynki, Ape-
tit-Sild, Homary i inne konserwy z
ryb—oraz
Sery krajowe Szwajcarskie, Li-
tewskie, Molenderskie, Smetanko-
we, Parmezan Szwajcarski (Emmen-
thal) oryginalny, Roquefort, Brie
Camembert i inne. 323

Do wydzierżawienia zaraz
Kolonja Nr 3

w Sielcach, za rogatkami Belwederskimi,
przestrzeni móg 7 przętów 248, w dobrej gle-
bie, zdajnej pod ogórki lub kapustę, na rok
jeden lub dłużej.—Cena dzierżawna za morg.
rs. 70 rocznie, dla ogrodników 10% taniej.
Front do szosy, przez którą przechodzi kolej
konna wilanowska.—Wiadomość: Mokotowska
57, mieszk. 4, codzień od 5 do 6-zj. 329

Obwieszczenie.

Egzekutorowie testamentu zmarłego
d. 12 Stycznia r. b. s. p. Romualda Do-
brzańskiego, podają do powszechnej
wiadomości, że z powodu likwidacji lom-
bardu w domu Nr 16 przy ulicy Nowy-
Świat, do s. p. Dobrzańskiego należące-
go, od daty dzisiejszej przyjmowanie
prolongat i wydawanie pieniędzy na za-
stawy wstrzymano, jedynie tylko fanty
wykupione wydawane będą do czasu
ukończenia likwidacji lombardu. 308
Warszawa, d. 15 (27) Lutego 1892 r.

Najtrwalsze Metlaci'skie
Posadzki z Terrakot,
do kościołów, sklepów,
kuchni, kapieli, kory-
tarzy i t. d.
Lastrico, Mozaika,
Płace białe i majolikowa
Kuchnie i Wanny.
Maksymilian Harczyk,
Warszawa, Krakowskie-
Przedmieście 7. 289R

W Nowej Aleksandrii (Pula-
wach) jest do wynajęcia

SKLEP

na: lokciowy towar, magazyn strojów lub ra-
zurę; dom K. Dmochowskiego. 353

Ostrzeżenie.

Dwa weksle, każdy po rubli 700, z dnia
8 Kwietnia 1876 r., wystawione przez Fran-
ciszka Żaluskiego, na zlecenie Józefa Fun-
kensteina, a obecnie znajdujące się u Feliksa
Hubickiego, nie mają żadnego znaczenia, gdyż
rachunkami zostały uregulowane jeszcze z
Józefem Funkensteinem.

Ostrzega się przeto, aby nikt wspomnio-
nych weksli nie nabywał, gdyż są dowody
ich nieważności. 358

LICYTACJA
w Lombardzie,

przy ulicy Kościelnej Nr 12,
rozpocznie się d. 28 Lutego (11 Marca) t. j.
w Piątek i dni następnych na zastawy nie
wykupione i nie prolongowane we właci-
wym czasie. 330R **Adelfang.**

Syndyk tymczasowy masy upadłości
Pinkusa Rubina.

Na zasadzie 502 art. K. H., wzywa wszy-
stkich wierzycieli pomienionej upadłości, aże-
by się stawili w 40-dniowym terminie, od
dnia niniejszego ogłoszenia do niżej podpisa-
nego syndyka osobiście lub też przez swych
pełnomocników, celem zawiadomienia na pod-
stawie jakiego tytułu i na jaką sumę są
wierzycielami i dla doręczenia syndykowi
swych dokumentów, celem wniesienia tychże
do przechowania w Kancelarii Sądu Handlo-
wego. 329R **Karimierz Szeptak.**
Advokat Przysięgły, Długa Nr 24.

Kupiec rutynowany, posiadający
20,000—30,000 rs.
gotowizną, poszukiwany do spółki, do inte-
resu handlowego, kantorowego, w szerszym
zakresie, ze swą specjalnością, jedynie w
Warszawie—główna działalność na Rosji.—
Oferty, w nich curriculum vitae i referencje,
należy składać w Kurjerze sig.: „20,000
30,000 kupiec.” 327r

Poszukuje się

WILLI

w bliskości Warszawy, do kupna lub dłuż-
szej dzierżawy, w warunkach, wygodnej z
miastem komunikacji.—Oferty składać do
Kaucjonowanego Biura Komisowego Posad
Fachowych i Handlowych Łuczyńskiego, Wło-
dzimierska 8. 357

OGŁOSZENIE.

W domu pod Nr 80 przy ulicy Hożej, jest
do sprzedania 10 krów wraz z oborą i kli-
jentami na mleko. Cena krów do zgody. 359

O cenach POSADZKI dębowej
z fabryki „Tajkury”,

dowiedzieć się można: Krucza Nr 23, m. Nr 3
od godz. 5-jej do 7-jej. 360

RACHUNEK

założonego w 1858 roku

St.-Petersburskiego Towarzystwa Ubezpieczeń od Ognia i na Życie

od 1 (13) Stycznia 1891 do 1 (13) Stycznia 1892 roku.

DOCHÓD		RUBLE i KOPIEJKI		ROZCHÓD		RUBLE i KOPIEJKI	
a) Dział ogniowy:				a) Dział ogniowy:			
Rezerwa premij z roku 1890	299,683 78			Premja reasekuracyjna	r. 608,015 k. 37		
Pobrana premja z roku 1891	1,384,545 94	1,684,229 72		Plany i sprawdzanie ryzyk	r. 15,748 k. 32		
				Prowizja	r. 93,763 k. 68		
				Pensje, kosztta rozjazdów, najem lokali oraz inne wydatki w biurze central. i u agentów	r. 131,960 k. 35	r. 241,472 k. 85	
				Pogorzele	r. 909,586 k. 37		
b) Dział życiowy:				Po potrąceniu udziału Towarzystw reasekuracyjnych	r. 354,011 k. 55	r. 555,574 k. 82	
Rezerwa premij z roku 1890	3,109,476 86			Rezerwa premji	r. 310,612 k. 23		1,715,674 77
Pobrana premja w roku 1891:				b) Dział życiowy:			
od ubezpieczeń pośmiertnych	r. 434,677 k. 76			Premja reasekuracyjna	r. 18,377 k. 84		
" z udziałem w zyskach	r. 27,409 k. 06			Wyplacono kapitałów pośmiertnych za 62 polis.	r. 285,200 k. —		
" posagowych	r. 215,336 k. 61	711,980 82		" wkładów asocjacyjnych reasekurow.	r. 4,200 k. —		
" dochodów i rent	r. 22,026 k. 32	228,973 98	4,050,431 66	" kapitałów posagowych	r. 11,000 k. —		
Procenty od zarezerwowanej oraz w ciągu roku wpłaconej premji				" tytułem zwrotu premji podług T.XXII r.	r. 1,671 k. 29		
c) Procenty od pożyczek na zastaw papierów wartościowych, polis etc.	287,567 92			" dochodów i rent	r. 9,859 k. 17		
d) Dochody z domu Towarzystwa	29,831 19	317,399 11		Zaplacono za wykup polis	r. 45,475 k. 27		
e) Nie podniesiona dywidenda, na zasadzie § 33 ustawy na korzyść Towarzystwa zaliczona		64		Pensje urz. d. n. swiad. lekarskie oraz inne wydatki	r. 67,821 k. 08		
		6,052,124 49		Prowizja	r. 52,304 k. 06		
				Fundusz dywid. dla ubez. z udziałem w zyskach r.	3,409 k. 63		
				Rezerwa premji	r. 3,458,675 k. 91	3,937,993 75	
				c) Gratyfikacja dla dyrektorów według § 26 ustawy		13,672 75	
				d) Podatek 3% od dochodów		11,953 68	5,679,294 95
				Zysk			372,829 54
				z tego potrąca się:			
				Na rachunek dywidendy za rok 1891		860,000 —	
				kapitału zasobowego na nieprzewidziane wydatki		6,188 06	
				" kasę zapomogi i oszczędności dla urzędników		6,641 48	372,829 54

BILANS

po dzień 1 (13) Stycznia 1892 roku.

RACHUNEK KASY:		RUBLE i KOPIEJKI		RACHUNEK KAPITAŁU ZAKŁADOWEGO:		RUBLE i KOPIEJKI	
Pozostałość w gotowości	—	116,319 32		12,000 akcji po r. 200	—	2,400,000 —	
Rachunek bieżący:				Rachunek kapitału zasobowego:			
Należność w Banku Państwa	1,162 44			Pozostałość po dzień 1 (13) Stycznia 1892 roku	—	100,000 —	
" St.-Petersburskim Międzynarodowym	144,694 35			Rachunek kapitału zasobowego na nieprzewidziane wypadki:			
" Handlowym w Warszawie	36,017 —			Pozostałość po dzień 1 (13) Stycznia 1891 roku	457,885 54		
Procenty po dzień 1 (13) Stycznia 1892 roku	7,125 36	188,999 15		Ofiarowano na rzecz głodem dotkniętych gubernij	3,000 —		
Rachunek papierów wartościowych:					454,885 54		
S 4,000 w 3 1/2-owej pożyczce ruskiej	28,000 —			Odłożono z dochodów w roku 1891	6,188 06	461,073 60	
5 1/2% papiery:				Rachunek premji zasobowej:			
R 300 w biletach I i II emisji pożyczki wewnętrznej	600 —			W dziale ubezpieczeń ogniowych	—	310,612 23	
" 100 " liście zastawnym Banku Szlacheckiego	200 —			" życiowych	—	3,458,675 91	
" 679,000 " obligacjach II emisji pożyczki wschodniej	679,000 —			Rachunek funduszu dywidendowego dla ubezpieczonych z udziałem w zyskach:			
" 200,000 " III	200,000 —			Pozostałość po dzień 1 (13) Stycznia 1892 roku	—	5,815 97	
" 856,700 " list. zastaw. St.-Petersburskiego-Tulskiego Banku Ziemskiego	349,566 —			Rachunek kapitału zasob. na pokrycie strat życiowych:			
" 640,900 " " " Niżno - Nowogrodzko - Samarskiego Banku Ziemskiego	628,082 —			Pozostałość po dzień 1 (13) Stycznia 1892 roku	—	28,614 57	
" 1,148,000 " " " Chersońskiego Banku Ziemskiego	1,125,040 —			Rachunek procentów:			
" 517,000 " " " Poltawskiego	506,660 —			Procenty do przeniesienia na rok 1892	—	20,221 83	
" 689,000 " " " Tow. Kred. Ziems. na Król. Polskie	675,220 —			Rachunek grup asocjacyjnych:			
" 1,003,000 " " " Wileńskiego Banku Ziemskiego	982,940 —			Pozostałość po dzień 1 (13) Stycznia 1892 roku	—	2,983,177 07	
" 655,400 " " " Charkowskiego	642,292 —			Rachunek nie podniesionych udziałów asocjacyjnych:			
" 41,800 " " " Moskiewskiego	40,964 —			Grupy z roku 1890	1,130 20		
" 26,000 " " " Kijowskiego	25,480 —			1891	27,522 46	28,652 66	
" 180,000 " " " Besarabsko-Tauryckiego B. Ziems.	176,400 —			Rachunek zadatków na ubezpieczenia życiowe:			
" 698,100 " oblig. St.-Petersburskiego Tow. Kred. Miejsk.	684,138 —			Zadatki osób życzących się ubezpieczyć	—	283 01	
" 400 " " Moskiewskiego	392 —			Rachunek dywidendy za rok 1891:			
5 1/2% papiery:				Przeznaczono do wypłaty akcjonariuszom: po r. 80 na akcję	—	860,000 —	
R 1,027,200 w obligacjach Odeskiego Tow. Kred. Miejskiego	1,006,656 —			Rachunek dywidendy lat poprzednich:			
6% listy zastawne:				Niepodniesiona dywidenda	—	1,080 —	
R 95,500 Niżno-Novogrodzko-Samarskiego B. Ziemskiego	95,500 —			Rachunek podatku skarbowego:			
" 84,500 Besarabsko-Tauryckiego Banku Ziemskiego	84,500 —			Wpłynęło podatku od ubezpieczeń ogniowych w roku 1891	160,786 60		
" 29,000 Poltawskiego Banku Ziemskiego	29,000 —			Wnieiono do kasy rządowej	143,114 49		
" 17,300 Kijowskiego	17,300 —			Pozostało po dzień 31 Grudnia 1891 roku do wniesienia	17,622 11		
" 91,300 St.-Petersbursko-Tulskiego Banku Ziemskiego	91,300 —			Wpłynęło podatku od ubezpieczeń życiowych	3,112 36	23,734 47	
" 8,300 Charkowskiego Banku Ziemskiego	8,300 —			Rachunek nieuregulowanych strat ogniowych i życiowych:			
2 akcje pożyczkowe kolei południowo-wschodniej	10 —			Odłożono na wypłatę strat ogniowych	—	136,487 15	
				" życiowych	—	122,900 —	
Procenty po dzień 1 (13) Stycznia 1892 r.	170,501 71	8,248,041 71		Rachunek 3%-wego podatku od dochodów:			
Rachunek domu Towarzystwa:				Pozostaje do wniesienia	—	11,953 68	
Wartość domu	—	500,000 —		Rachunek wierzycieli:			
Rachunek udzielonych pożyczek:				Premja Towarzystwom asokuracyjnym przynależna	10,975 90		
Na zastaw papierów procentowych	—	1,196,350 —		Praenumerando wniesione komorne	818 08	11,788 93	
polis życiowych	—	468,890 —		Rachunek Towarzystw ubezpieczeń:			
Rachunek agentów i innych dłużników:				Pozostaje do uregulowania	—	154,676 24	
Należność u nich	—	90,835 83		Rachunek gratyfikacji dla dyrektorów:			
Rachunek ruchomości:				Przynależna gratyfikacja tymże	—	18,672 75	
Wartość ruchomości w biurze centralnem i filjach	—	17,000 —		Rachunek kasy zapomogi i oszczędności dla urzędników:			
Rachunek papierów stemplowych:				Pozostałość po dzień 1 (13) Stycznia 1892 roku:			
Wartość pozostałych papierów stemplowych	—	170 65		w kasie zapomogi	84,937 55		
Rachunek marek stemplowych:				" oszczędności	88,093 98		
Wartość pozostałych marek stemplowych	—	47 15		Odłożono z dochodów w roku 1891	173,031 53		
Rachunek wydatków na rok 1892:				Rachunek sum przechodnich:	6,641 48	179,673 01	
Patenty dla biur, świadectwa gildyjne dla urzędników, agentów i inne wydatki	—	5,500 75		Odłożono	—	22,411 48	
		10,832,454 56				10,832,454 56	

NA

INALE PODPISANO:

Buchalter S. Beliajew.
Kasjer M. Berendson.

Dyrektorowie: A. Gerngross.

K. Bakuza-Suszczeński.

T. Stomma.

L. Kremers.

Jeneralna Agentura na Królestwo Polskie w Warszawie, Zielony Plac Nr 13

Zarządzający: T. Marynowski.

Nowy-Swiat № 4.

Podwale № 6.

Kaucjonowane Kantory REKOMENDACJI SŁUŻĄCYCH J. ŁUCZYŃSKIEGO

w Warszawie, Nowy-Swiat № 4, obok straży ogniowej i Podwale № 6, na dole.

Bardzo znaczna ilość służących, zaopatrzonych w książki służbowe z doskonałymi świadectwami, jest do umieszczenia przy nadchodzącym kwartale; upraszam o wczesne zapisy, ażeby mieć możność zrobienia dobrego wyboru służących. Gospodynie wiejskie, Panny służące, Kucharze, Ogrodnicy, Ekonomi, Karbowi i Pisarze prowentowi, zaopatrzeni w dobre świadectwa, także poszukują zajęć.

352

Nowy-Swiat № 4.

J. ŁUCZYŃSKI.

Podwale № 6.

Na post!!! KAWIOR ASTRACHAŃSKI Na post!!!

świeży, grubo ziarnisty, mało solony, w najlepszych gatunkach, poleca firma: **J. ŁAZOWSKI, Senatorska 35.** Sprzedaż odbywa się w kantorze firmy, hurtownie na pudły i cząstkowo na funty; parter w podwórzu. Wysyłki na prowincję uskuteczniają się z największą dokładnością. PP. Handlującym odpowiedni rabat.

331R

Wielka Wyprzedaż

z zimowego sezonu pozostałe: Szlafroki, Matinki, Halki flanelowe, rypsowe, Sukienki dzieciennych, włóczkowych, Trykotowych wyrobów i t. d., zarazem wysortowanej Bielizny niżej ceny kosztu, rozpoczynając od dnia 8 do 12 Marca r. b.

Senatorska № 26.

TEOFILA FUKS.

SENATORSKA 32.

W dniu 6-ym b. m. została poświęconą i otwartą

CUKIERNIA

pod firmą **K. SALIS,**

przy ulicy Senatorskiej № 32, róg Placu Resursy Kupieckiej.

Cukiernia ta zaopatrzona jest stale w wielki wybór przedmiotów w zakres cukiernictwa wchodzących, jako to: **cukrów, ciast, tortów i t. p.**—Niemiernie liczny **wyбір trunków, wyborowy towar, herbata, kawa, czekolada i t. p.**—Lokal ozdobny, usługa doborowa.—Prowadząc przez długie lata wspólnie ze s. p. mężem moim zakład cukierniczy, poznałam w zupełności gust i upodobanie Publiczności, którym starać się będę zadość uczynić.—Nadmieniam wszakże, że **nowa cukiernia moja nic nie ma wspólnego z cukiernią egzystującą pod powyższą firmą.**

Z wysokim poważaniem **K. SALIS, wdowa.**

342R

Róg placu Resursy.

Róg placu Resursy.

KAPSULKI MATICO

PP. GR MAULT i K° w Paryżu.

Skuteczność niezawodna w leczeniu **rzeżączek** bez utrudzenia żołądka, które zawsze pociąga za sobą użycie kapsułek z kubeką w płynie.

W Paryżu, 8, ulica Vivienne, i w głównych aptekach.

USPAKAJAJĄ SIĘ MIGRENY I NEURALGIJE

PRZEZ UŻYCIĘ

PEREŁEK ESSENCYI TERPENTYNOWEJ D-ra CLERTAN

Każdy flakonik zawiera 30 perełek, co stanowi kilka kopiejek na każde leczenie.

Jeżeli stąpy żołądek lub obstrukcja jest powodem migreny, wtedy należy używać

WĘGLA D-ra BELLOC

Podpis na etykietce

Dr Belloc

Essencya Terpentynowa w perełkach D-ra CLERTAN jest chemicznie czysta.

Na każdym flakoniku jest podpis

Clertan

Fabrykacya i ryczałtowa sprzedaż 19 rue Jacob w PARYŻU.

Znajdują się u wszystkich aptekarzy.

Istniejąca od roku 1856

Parowa Fabryka Musztardy A. SCHWEITZER,

Królewska 23, znanej dobroci wyrób swój, sprzedaje na garnce, kwatery i słoiki i tenże poleca.

256R

Elixir, Puder i Pasta do zębów Przew. Ojców BENEDYKTYNÓW

z Opactwa SOULAC (Gironde).

Dom MAGUELONNE, Opat.

2 medale złote: Bruksella 1880, Londyn 1884.

NAJWYŻSZE NAGRODY.

Wynalezione w r. 1873

przez księdza

Piotra Boursaud.

Sprzedaż hurtowa SEGUIN, Bordeaux.

33R Dom założony w r. 1807.

Detaliczna: We wszystkich znaczniejszych perfum., aptekach i składach mater. apt.

Magistrat miasta Warszawy.

Dnia 4 (16) Marca r. b., o godzinie 12-iej w południe, odbędzie się w sali licytacyjnej Magistratu m. Warszawy licytacja **in minus** przez opieczętowane deklaracje, na dostawę w roku 1892-go na potrzeby miejskie, około 120 sążni kub. żwiru, od rs. 35 za sążeń kub.

Warunki licytacyjne mogą być przejrane w Wydziale Administracyjnym Magistratu, szczegółowe zaś ogłoszenie o licytacji, jako też wzór do deklaracji, wydrukowane zostały w Dzienniku Warszawskim i w Gazecie Policyjnej.

241r

ZUPEŁNA WYPRZEDAŻ!

Z powodu wycofania niektórych towarów

Moskiewski Magazyn, Bielańska Nr 7,

naznacza zupełną wyprzedaż na Firanki, Hafty szwajcarskie, bajowe i watowe Koldry, wszelką damską i męską Bieliznę, niektóre gatunki Płócien Jarosławskich, Chustki do nosa, Ręczniki, Serwety, Serwetki białe i kolorowe, Szyrtyng, Webka, Kreas, Madepo-lam, Pończochy, Kaftaniki i Kalesony wełniane i bawełniane etc., etc., etc.

356

MOSKIEWSKI MAGAZYN, Bielańska 7.

Nauka i wychowanie.

Artystyczno-rzemieślnicza szkoła żeńska J. Adwigi Przewońskiej, Niecała 10, nagrodzona medalami za najlepsze wykłady rzemiosł i najzgrabniejszego krój. Uczennice szybko odnoszą korzyści. Ceny przystępne. Pensjonarki przyjmują się.

6517

Szkoła froeblovska przy obszernym o-grodzie Heleny Borowskiej. Mokotowska № 55.

4204

Adres: Pierwszorzędne kaucjonowane biuro nauczycielskie Sikorskiej, Niecała 12, rekomenduje nauczycieli, nauczycielki i bony.

475r

Adres: biura rekomendacji nauczycieli, nauczycielki i bon. Anny Damerau, Krakowskie-Przedmieście № 38, wprost Saskiego placu.

7474

Angielka dyplomowana, z Londynu, poszukuje lekcji. Włodzimierska № 2-5. Zastępcę można od 6-7 1/2.

673r

Adres: Francuzki z szcieniem świeżo przybyłe, do umieszczenia zaraz. Biuro nauczycielskie pierwszorzędne Jasińskiej, Berga № 6, parter.

678r

Adres: Uczennica Moniuszki udziela lekcje Amuzyki. Królewska 33, m. 9.

7622

Buchalterji wyucza z upoważnienia władzy, nauczyciel specjalista S. Rogulski. Erywan-ska 8.

5935

Dyplomowana rękodzielnia kobieca Świ-darskiej, Królewska 33. Kursa krawieczy-zny, gorsciarstwa, krawatów, haftów, koronek, robót włóczkowych, deskowych, buchalterji.

7621

Do niemieckiego domu w Łodzi potrze-bna jest guwernantka, znająca dobrze ję-zyki ruski i francuzki, jak również mogąca udzielać lekcji fortepianu. Pożądaniem jest, aby w ofertach bezwarunkowo wykazany był wiek osoby i zajmowane przez nią dotąd

miejsce.—Oferty nadsyłać do kantoru Kurj-er Warszawskiego w Łodzi, pod lit. „A. K. № 50.”

667r

Konwersacja francuzka na godziny. Jasna 10, mieszk. 1, 1-3.

596r

Konwersacja francuzka, niemiecka 2 rs. Angielska, 3 Miodowa, oficya 25.

6030

Młoda nauczycielka, gty na cytrze, poszu-kiwana.—Oferty kantor Kurjera pod lit. „W. D. cytra.”

7551

Młoda paryżanka ma parę godzin wolnych. MŚwiętokrzyska 18, m. 5, od 7-8 1/2, wieczorem.

7409

